

Jaarstukken 2015

*Versie: Definitief 4.0
24 maart 2016*

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Bestuurlijke samenvatting	4
A. Jaarstukken		
3	Strategische ontwikkelingen	8
4	Programmaverantwoording	12
4.1	Beleidsrealisatie	12
4.2	Belangrijkste relevante afwijkingen	18
5	Paragrafen	20
5.1	Weerstandvermogen en risicobeheersing	21
5.2	Onderhoud kapitaalgoederen	24
5.3	Financiering	25
5.4	Bedrijfsvoering	29
5.5	Verbonden partijen	30
B. Jaarrekening		
6	Overzicht van baten en lasten	33
6.1	Gerealiseerde baten en lasten	33
6.2	Aanwending post onvoorzien	41
6.3	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	41
6.4	Incidentele baten en lasten	43
6.5	Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves	43
6.6	WNT-verantwoording 2015 VRZHZ	44
6.7	Rechtmatigheid	45
7	Balans	47
7.1	Balans	47
7.2	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	49
7.3	Toelichting op de balans per 31 december 2015	51
8	SiSa bijlage 2015	64
9	Vaststelling	65
C. Bijlagen		
1	Controleverklaring	67
2	Kerngegevens	68
3	Risico's	69
4	Kredieten	73
5	Kentallen brandweer	76
6	Kentallen RCB	81

1 Inleiding

Met de opmaak van deze jaarstukken 2015 is de lijn doorgetrokken die met de opzet van BURAP-II is ingezet. Dat wil zeggen dat we ons zoveel mogelijk beperkt hebben tot de bestuurlijk relevante zaken. Daardoor zijn de jaarstukken compacter dan voorheen. Het vormgeven en ontwikkelen van de P&C-producten is echter nooit af. Wij staan open voor suggesties van de diverse gebruikers die bij kunnen dragen aan de verdere verbetering.

Deze jaarstukken 2015 vangen aan (hoofdstuk 2) met een bestuurlijke samenvatting, waarin wij u kort en op hoofdlijnen een beeld schetsen van 2015, inclusief een samenvatting van de financiële resultaten. Ook besteden wij (in hoofdstuk 3) aandacht aan een aantal strategische ontwikkelingen waar wij als Veiligheidsregio mee te maken hebben en die zeker ook voor 2016 en volgende jaren impact zullen hebben. Daarna volgt de programmaverantwoording, de paragrafen en de jaarrekening 2015. De jaarstukken sluiten af met enkele bijlagen.

Het samenstellen van de jaarstukken vindt in een korte periode plaats door een natuurlijke samenwerking tussen de diverse afdelingen en medewerkers van onze organisatie; één en ander onder coördinatie van de medewerkers van Financiën van de afdeling Bedrijfsvoering. Het woord "samen", als belangrijk kernbegrip in onze visie, krijgt in zo'n proces echt vorm en inhoud. Dat wekt reeds veel vertrouwen in een succesvolle reorganisatie per 1 juni 2016.

Vanaf deze plaats dank ik alle medewerkers en vrijwilligers voor hun inzet in het afgelopen jaar. En uiteraard ook veel dank aan allen, die – in welke vorm dan ook – hebben bijgedragen aan deze jaarstukken 2015.

Mede namens het managementteam van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid,

Carlo Post,
Algemeen directeur

2 Bestuurlijke samenvatting

De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid is een organisatie die werkt voor gemeenten, burgers en organisaties in Zuid-Holland Zuid. De VR werkt samen met partners om:

- Incidenten en rampen te voorkomen door risico's te achterhalen en hierover te adviseren om deze zoveel mogelijk te beperken;
- Een daadkrachtige respons te organiseren voor bestrijding in acute situaties;
- Na incidenten zo snel mogelijk terug te keren naar de normale situatie zodat de maatschappelijke continuïteit gehandhaafd blijft.

In 2015, het zesde jaar van het bestaan van de VR, is de aandacht van onze medewerkers en vrijwilligers volop uitgegaan naar deze core business. In recente landelijke berichtgeving is het beeld geschetst dat het aantal vrijwilligers bij veiligheidsregio's drastisch zou teruglopen. Gelukkig is dat bij onze VR niet het geval. We beseffen dat er (ook) voor onze vrijwilligers veel verandert door de regionalisering en door de overname van de kazernes. Ook de wijzigingen in het kader van Vernieuwde brandweezorg hebben invloed op de vrijwilligers. Vooral de uitwerking van de variabele voertuigbezetting en de mogelijke ontwikkeling van TS6 naar TS4 houdt hen om begrijpelijke redenen bezig. Juist daarom zijn wij er dan ook erg trots op dat het lukt de diverse korpsen dankzij die vele betrokken vrijwilligers in stand te houden.

Over 2015 zijn de volgende relevante ontwikkelingen te melden:

Basiszorg en opgeschaalde zorg

De crisisorganisatie heeft het hele jaar de gewenste basiszorg en opgeschaalde zorg geleverd. De organisatie had daarvoor de middelen en was voldoende opgeleid, getraind en geoefend. In 2015 is er vijf keer opgeschaald naar GRIP. Daarnaast is het kern ROT 3 keer gealarmeerd. De brandweer is ruim 3.500 keer gealarmeerd. Daarvan waren er 4 zeer grote, 18 grote en 85 middelbranden.

Schoner werken

Buitenlands onderzoek heeft ons gewezen op de gezondheidsrisico's van rook als gevolg van secundaire inhalatie, van huidcontact en van huidcontact door verontreinigende kleding. Dit heeft geconsulteerd in een traject "Schoner werken", dat momenteel wordt uitgewerkt.

Koningsdag

In 2015 is Koningsdag in Dordrecht gevierd. De VRZHZ heeft de multidisciplinaire voorbereiding gecoördineerd: zowel de planvorming, als de operationele voorbereiding en een traject van oefeningen en trainen (incl. scenariosessies). Koningsdag 2015 was een succes en is zonder incidenten verlopen.

Systeemtest

De preparatie, uitvoering en evaluatie van Koningsdag 2015 zijn door de Veiligheidsregio aangemerkt als systeemtest. De inspectie Veiligheid en Justitie heeft dit echter niet aanvaard en alsnog aangedrongen op het uitvoeren van een systeemtest. De Veiligheidsregio heeft haar standpunt gehandhaafd en dit onderbouwd via de voorzitter aan IVenJ medegedeeld.

Vluchtelingen

In het najaar werd de Westerse wereld geconfronteerd met een grote stroom vluchtelingen. Als uitvloeisel van het landelijke beleid om deze medemensen zo goed mogelijk op te vangen heeft de VRZHZ vanaf oktober deze opvang in de regio ZHZ gecoördineerd. Dit betekende ook dat in korte tijd voor de opvanglocaties extra inspecties en brandveiligheidsadviezen moesten worden uitgevoerd en bereikbaarheidskaarten werden opgesteld.

Spinel Veiligheidscentrum

Aangezien de 10-jarige publiek-private samenwerking voor het oefenterrein werd beëindigd, is besloten het veiligheidscentrum op Spinel vanaf 2016 volledig in eigen exploitatie te nemen. In 2015 zijn hiertoe de nodige voorbereidingen verricht.

Risicoprofiel en beleidsplan 2017-2020

In het voorjaar is een integrale herijking van het risicoprofiel vastgesteld. Onder andere op basis van het risicoprofiel is het beleidsplan 2017-2020 opgesteld. Dit concept beleidsplan ligt nu ter consultatie voor bij de gemeenteraden en andere partners.

Financieel meerjarenperspectief

Er is een helder en eenduidig financieel kader voor de Veiligheidsregio bepaald waaraan in de komende jaren invulling wordt gegeven. Hiermee kan in de periode 2016-2020 een sluitende begroting worden gepresenteerd en worden kosten, conform de gemeentelijke opdracht, gereduceerd.

Een belangrijk onderlegger van dit financieel meerjarenperspectief is de nadere uitwerking van de Vernieuwde brandweezorg waarbij via een inhoudelijke benadering de komende jaren bezuinigingen worden gerealiseerd.

Regionalisering brandweerkazernes

Eind 2015 is, na een lange voorbereiding in goede samenwerking met de gemeenten, ook de regionalisering van de kazernes – als sluitstuk van de regionalisering van de brandweer – geëffectueerd.

Organisatie-aanpassing

Ook is in 2015 binnen de organisatie veel voorbereidend werk verricht voor een andere opzet van onze organisatie per 1 juni 2016. Besluitvorming hierover heeft, incl. een positief advies van de Centrale Ondernemings Raad, nog in 2015 plaats gevonden. Met de vorming van 3 afdelingen (Brandweer, VRC en Bedrijfsvoering) verwachten we nog beter te kunnen samenwerken, de verantwoordelijkheid lager te beleggen, alsmede (afgeleid) een besparing te realiseren die weer bijdraagt aan een gezond financieel meerjarenperspectief.

Doorontwikkeling P&C-producten

In 2015 is ook gestart met de heroriëntatie en doorontwikkeling van de P&C-producten. Dit heeft geleid tot een andere opzet van Burap-II en deze jaarrekening waarbij meer is gefocust op bestuurlijke relevantie.

Financieel resultaat 2015

Het financiële resultaat over 2015 bedraagt € 1,4 miljoen positief. Hiervan kan de volgende recapitulatie worden verstrekt:

Categorie	Bedrag
Personeelslasten	2.693.000 V
Personeel van derden	479.000 N
Goederen en diensten (inclusief 'nog in te vullen' en exclusief vluchtelingen)	17.000 N
Renteresultaat	219.000 V
Inkomensoverdrachten (exclusief vluchtelingen)	421.000 V
Overige inkomsten (exclusief renteresultaat)	289.000 N
Saldo begrotingswijziging vluchtelingen	323.000 N
Reserveringen	859.000 N
Overige	37.000 V
	1.403.000 V

Het totale saldo in verband met de crisishulpopvang vluchtelingen is in bovenstaande tabel separaat opgenomen. In het overzicht van baten en lasten is dit saldo over verschillende onderdelen verdeeld.

Voor de toelichting op bovenstaande onderdelen wordt verwezen naar het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening onder paragraaf 6.1.

In afwachting van het bestuursbesluit over de bestemming van het resultaat is dit bedrag als Resultaat voor bestemming op de balans opgenomen onder het eigen vermogen.

Resultaatbestemming 2014

Het algemeen bestuur heeft op 9 april 2015 de Jaarstukken 2014 vastgesteld. Van het jaarresultaat 2014 ad € 2.817.623 is besloten € 817.623 toe te voegen aan de nieuwe Reserve egalisatie kapitaallasten en € 2.000.000 terug te geven aan de deelnemende gemeenten

A. Jaarverslag

3 Strategische ontwikkelingen

De VRZHZ heeft de gewoonte om bij het opstellen van de jaarstukken ook de belangrijkste strategische ontwikkelingen te delen. Dit ondanks dat deze vooral beschouwend en vooruitkijkend zijn richting 2016 e.v. en minder betrekking hebben op de verantwoording van het gevoerde beleid.

Arbeidsveiligheid en schoner werken

Het nadelig effect van rook op de gezondheid als gevolg van inhalatie is bekend. Om deze reden beschikken brandweermensen over adembeschermende voorzieningen. In buitenlands onderzoek wordt echter steeds vaker ook een relatie gelegd tussen gezondheidsrisico's van rook als gevolg secundaire inhalatie van rook, van huidcontact met rook of huidcontact met door rook verontreinigde kleding. Het is dan ook niet uit te sluiten dat bepaalde aandoeningen bij brandweermensen als beroepsziekte moeten worden aangemerkt.

Maatregelen ter voorkoming van gezondheidsrisico's als gevolg van rookcontaminatie gaan structurele kosten met zich meebrengen. Het streven is dat brandweermensen en – materiaal zo snel mogelijk na een inzet weer "schoon" zijn. Dat wil zeggen dat geïnvesteerd moet worden in reinigingsapparatuur, reservekleding, reserve uitrusting en het logistieke proces hieromheen. Daarnaast speelt bewustwording en opleiding natuurlijk ook een rol van betekenis. Thans is nog in onderzoek hoe dit het beste ingevuld kan worden, maar gelijktijdig willen we al quick-wins implementeren.

Gemeentelijke herindeling

November 2015 is uit de raadsbehandeling in Vianen (Veiligheidsregio Utrecht), Leerdam en Zederik (beiden VRZHZ) gebleken dat het beeld van een herindeling, dat wil zeggen het samengaan van deze 3 gemeenten tot 1 gemeente, collectief wordt gedeeld. De raden van Leerdam en Vianen geven de voorkeur aan aansluiting bij de Provincie Utrecht, de raad van Zederik bij Zuid-Holland. De drie colleges houden vast aan de voorkeur voor de Provincie Utrecht. In een gesprek tussen het Dagelijks Bestuur en de betreffende burgemeesters zijn afspraken gemaakt dat de directies van de Veiligheidsregio's Utrecht en Zuid-Holland Zuid komen tot een onderzoek van de veiligheidstechnische en financiële aspecten van de mogelijke provinciekeuze.

In januari 2016 heeft GS van de Provincie Zuid-Holland besloten tot de instelling van een Interprovinciale Commissie (IPC) Vijfheerenlanden. Verwacht onderdeel van de aanpak van het IPC is onder andere een vraagstelling aan de gemeenschappelijke regelingen (waaronder VRZHZ). Ter voorbereiding van deze vraagstelling hebben de directies van de VRU en VRZHZ overleg om de hierboven genoemde aspecten reeds inzichtelijk te maken.

Landelijke Meldkamer organisatie

In februari 2015 heeft het Algemeen Bestuur de business case vastgesteld, en daarmee de start van de uitvoering van het samenvoegen van de meldkamers van Zuid-Holland Zuid en Rotterdam-Rijnmond. De nieuwe meldkamer is in augustus 2017 operationeel. Op termijn zal deze meldkamer worden overgedragen aan de Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO).

Om tot een succesvolle samenvoeging te komen, waarbij zoveel als mogelijk wordt geanticipeerd op de vorming van de LMO, moet een groot aantal stappen worden gezet. Hiervoor is een brede projectorganisatie opgezet.

Eind 2015 is in opdracht van het Ministerie van Veiligheid & Justitie een Gateway Review uitgevoerd naar de vorming van de LMO, de stand van zaken op dit moment en de voortgang van het proces. Uit het onderzoek kwam naar voren dat een aantal zaken beter georganiseerd moet worden om de gemeenschappelijke doelstellingen te behalen; er is een heroriëntatie nodig. Op dit moment wordt door de betrokken partijen gewerkt aan een voorstel "heroriëntatie LMO". Begin 2016 is duidelijk waar de heroriëntatie toe zal leiden.

Harmonisatie van processen

In de context van de vorming van de Landelijke Meldkamer Organisatie en de samenvoeging van de meldkamers van VRZHZ en VRR, vindt ook harmonisatie van processen binnen crisisbeheersing en brandweezorg plaats. Dit betreft de processen die in directe verbinding met de meldkamer staan, omdat de gezamenlijke meldkamer VRZHZ/VRR, maar ook de LMO, geen onderscheid meer naar gebied kan maken waar het gaat om de basisprocessen. Inmiddels is de werking van de alarmeringscomputer Smart Respond door VRR en VRZHZ samen opgepakt en deze wordt eenduidig binnen beide regio's gehanteerd.

Staat van de Rampenbestrijding

In het najaar van 2015 is de Inspectie Veiligheid en Justitie met het onderzoek ten behoeve van de Staat van de Rampenbestrijding 2015 gestart. In de vorige Staat behoorde de VRZHZ tot de beste VR'en van het land. In de afgelopen jaren zijn de aanbevelingen van de Inspectie op basis van de vorige Staat uitgevoerd.

Eén van de toetscriteria in de Staat is de jaarlijkse uitvoering van een systeemtest door de Veiligheidsregio. De VRZHZ heeft ervoor gekozen Koningsdag 2015 aan te melden als systeemtoets, aangevuld met een onverwachte alarmeringsoefening die in juli 2015 is gehouden. Voorsnog gaat de Inspectie niet akkoord met de aanmelding van Koningsdag 2015 als systeemtoets. Dit heeft mogelijk gevolgen voor de beoordeling van de VRZHZ bij deze Staat.

Doorontwikkeling crisisbeheersing

Op landelijk niveau is veel aandacht voor de doorontwikkeling van het systeem van crisisbeheersing. Er wordt onder meer een nieuw referentiekader regionaal crisisplan opgesteld, als basis voor de regionaal crisisplannen van de verschillende veiligheidsregio's. Daarnaast wordt nagedacht over de betekenis en reikwijdte van GRIP Rijk en de invulling van de adviesrol vanuit de landelijke overheid naar veiligheidsregio's (bijvoorbeeld het BOT-MI). Samen met de inspectie wordt gewerkt aan een nieuwe invulling voor de wettelijk verplichte oefening van de rampbestrijdingsplannen, die moet leiden tot een hoger leerrendement van betrokkenen.

Veiligheidsberaad

In oktober is er in het Veiligheidsberaad gesproken over de bestuurlijke drukte rondom het veiligheidsberaad. Dit heeft geleid tot een voorstel om de bestuurlijke adviescommissies op te heffen, de brandweer binnen het IFV onder de algemeen directeur een scherper profiel te geven en de agendering van het Veiligheidsberaad meer eenduidig te laten verlopen. Bij de

totstandkoming van dit voorstel is ook aandacht geschonken aan het vergroten van de flexibiliteit in de middelen van het IFV gezien de ontwikkelingen die zich op het gebied van veiligheid voordoen. Algemeen beeld is dat het belang van het versterken strategische samenwerking tussen veiligheidsregio's wordt onderstreept, de ambitie wordt gedeeld om het IFV als kennisinstituut beter te positioneren en een herkenbare plek voor de kolommen binnen dit instituut.

Ontwikkeling bevolkingszorg

Aan het bestuur is een evaluatie van de inspanningen op het gebied van bevolkingszorg toegezegd, waar de vorming van de subregionale crisisorganisaties deel van uitmaakt. Verder wordt in opdracht van het bestuur een verkenning naar de mogelijkheden voor de doorontwikkeling van bevolkingszorg uitgevoerd. Een verdergaande regionalisering is onderwerp van deze verkenning. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van de resultaten van het landelijk project Versterking Bevolkingszorg en de gezamenlijke inspanningen van de Deltaregio's op dit gebied.

Doorontwikkeling risicobeheersing

Als onderdeel van vernieuwde brandweezorg zal de risicobeheersing verder doorontwikkeld moeten worden. Dit alles vindt plaats in een traject waarbij de wetgeving op dit terrein ook nog in ontwikkeling is. We zetten in op doorontwikkeling van onze medewerkers om in deze beweging mee te kunnen groeien en aangehaakt te blijven. Dit jaar gaan we het bestuur nader informeren over de wetswijzigingen en de consequenties hiervan voor de gemeenten als bevoegd gezag op het onderdeel brandveiligheid en risicobeheersing in brede zin.

Implementatie operationele kaart

Na het ophalen van de pilotresultaten van de TS4 zal een analyse en implementatieslag plaatsvinden. Dit betekent een mogelijke wijziging op uitrukprotocollen, voertuigbezetting en operationele taakverdeling over de regio. Dit alles zal beschreven worden in de operationele kaart waarbij het brandrisicoprofiel van de regio als uitgangspunt moet dienen.

PPMO

De sociale partners hebben afspraken gemaakt over een methodiek van Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO). In ZHZ is dit nog niet geïmplementeerd en keuren we nog op de klassieke wijze bij de arbodienst. In 2016 zijn wij voornemens om het PPMO gefaseerd in te voeren. Op basis hiervan in combinatie met de landelijke evaluatie PPMO wordt een planning gemaakt voor verder invoering. Het invoeren van het PPMO is niet binnen het huidige keuringsbudget te realiseren.

Brandweer over Morgen

In Zuid-Holland Zuid is het landelijke thema " Brandweer over Morgen" grotendeels vertaald in "Vernieuwde brandweezorg". Als onderdeel van vernieuwde brandweezorg zal de risicobeheersing verder doorontwikkeld moeten worden. Dit alles vindt plaats in een traject waarbij de wetgeving op dit terrein ook nog in ontwikkeling is. We zetten in op doorontwikkeling van onze medewerkers om in deze beweging mee te kunnen groeien en aangehaakt te blijven. In 2016 gaan we het bestuur nader informeren over de wetswijzigingen en de consequenties hiervan voor de gemeenten als bevoegd gezag op het onderdeel brandveiligheid en risicobeheersing in brede zin.

Een ander belangrijk aspect van de "Vernieuwde brandweezorg" is de implementatie van de operationele kaart. Na het ophalen van de pilotresultaten van de TS4 vindt een analyse en implementatieslag plaats. Dit betekent een mogelijke wijziging op uitrukprotocollen, voertuigbezetting en taakverdeling over de regio. Dit alles zal beschreven worden in de "operationele kaart" waarbij het brandrisicoprofiel van de regio als uitgangspunt dient.

4 Programmaverantwoording

4.1 Beleidsrealisatie

Basis zorg en opgeschaalde zorg

De crisisorganisatie was in staat om en heeft het hele jaar de gewenste basiszorg en opgeschaalde zorg geleverd. De organisatie had daarvoor de middelen en was voldoende opgeleid, getraind en geoefend. De GHOR verzorgt de coördinatie van de medische hulpverlening. De GHOR crisisorganisatie en de "witte" ketenpartners waren in staat op adequate wijze zorg te leveren onder bijzondere omstandigheden.

Financieel meerjarenperspectief

Om in de periode 2016-2020 een sluitende begroting te kunnen presenteren, heeft de VRZHZ in dit kader scenario's ontwikkeld om kosten te reduceren. Voorgenomen besluiten hieromtrent zijn na zienswijzen door de gemeenten vastgesteld door het AB. Hiermee is een helder en eenduidig financieel kader voor de Veiligheidsregio bepaald waaraan in de komende jaren invulling wordt gegeven.

Organisatieontwikkeling

2015 heeft ook in het teken gestaan van de voorbereiding van de nieuwe organisatie-opzet, die 1 juni 2016 moet ingaan. Door middel van diverse werkgroepen zijn vele medewerkers daarbij betrokken. De Centrale Ondernemings Raad (COR) heeft eind 2015 positief geadviseerd op het voorstel van de nieuwe organisatie-opzet. In het 4^e kwartaal zijn – vooruitlopend op de wijzigingen per 1 juni 2016 – reeds enkele medewerkers benoemd in hun nieuwe functie, zodat zij als kwartiermaker nauw betrokken kunnen worden bij de verder uitwerking en de plaatsing van de medewerkers.

Landelijke meldkamerorganisatie

In de context van de vorming van de Landelijke Meldkamer Organisatie en de samenvoeging van de meldkamers van VRZHZ en VRR vindt ook harmonisatie van processen binnen crisisbeheersing en brandweezorg plaats. Als onderdeel hiervan is de werking van de alarmeringscomputer Smart Respond door VRR en VRZHZ samen opgepakt en eenduidig binnen beide regio's ingevoerd.

Koningsdag

In 2015 is Koningsdag in Dordrecht gevierd. De hoofdafdeling risico en crisisbeheersing heeft de multidisciplinaire voorbereiding gecoördineerd: zowel de planvorming, als de operationele voorbereiding en een traject van oefeningen en trainen (incl. scenariosessies) werd vanuit deze hoofdafdeling gecoördineerd. Koningsdag 2015 was een succes en is zonder incidenten verlopen. De GHOR heeft samen met de partners binnen de acute zorg (o.a. huisartsen, ambulancedienst en ziekenhuizen) de geneeskundige hulpverlening georganiseerd. De zorg tijdens Koningsdag in de binnenstad van Dordrecht was dusdanig georganiseerd dat de medische urgente gevallen adequaat en zonder belemmering de juiste zorg konden ontvangen.

Vluchtelingen

Bureau Gemeenten heeft in de maanden oktober tot en met december de coördinatie uitgevoerd voor de opvang van vluchtelingen in de regio ZHZ. Hierbij is binnen de VRZHZ vooral ingezet op kleinschalige opvang, die succesvol bleek en deels navolging krijgt. Voor de brandweer betekende dit dat in korte tijd voor de opvanglocaties extra inspecties en brandveiligheidsadviezen moesten worden uitgevoerd. Daarnaast zijn voor de opvanglocaties bereikbaarheidskaarten opgesteld en is de alarmering aangepast. De GHOR heeft de medische zorg in de crisishulpopvanglocaties georganiseerd en was 24/7 bereikbaar voor eventuele problemen.

Risicoprofiel en beleidsplan

In het voorjaar is een integrale herijking van het risicoprofiel door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Uit onder andere het risicoprofiel zijn de beleidsdoelen voor de komende beleidsperiode gedestilleerd. Deze zijn gebruikt als input voor het concept beleidsplan 2017-2020, dat ter consultatie naar de gemeenteraden en andere samenwerkingspartners is gestuurd. Het beleidsplan wordt naar verwachting eind 2016 door het bestuur vastgesteld. De GHOR heeft in 2015 gewerkt aan een methodiek om het vastgestelde risicoprofiel te vertalen in zorgvragen per risico en wie kan welke zorg leveren zowel binnen de eigen regio als in buurregio's en door overige partners uit de witte keten.

Risicocommunicatie

Gelet op de inhoud van het risicoprofiel en de focus op zelfredzaamheid en samenwerking bij het bestrijden ervan, is de coördinatie van de activiteiten bij risicocommunicatie vormgegeven. Hiermee zijn de risicocommunicatie-activiteiten afgestemd tussen partners en daarmee beter gericht uitgevoerd. Het gaat hierbij om activiteiten met betrekking tot brandveilig leven, maar ook gerichte communicatie naar specifieke doelgroepen in de samenleving.

Verder is de "Wat doe je"-campagne binnen de regio uitgerold, onder meer via een specifieke VRZHZ website (gekoppeld aan de landelijke website) en gerichte advertenties. In de "Wat doe je"-campagne wordt van verschillende noodscenario's het handelingsperspectief gegeven.

In het project "geen nood bij brand en zorg continuïteit" werkt de GHOR samen met de brandweer. In dit project worden de risico's in zorginstellingen in beeld gebracht, wordt een aanpak vastgesteld en wordt dit beoefend. Dit heeft geresulteerd in één convenant met Stichting Alerimus een zorgaanbieder in de Hoeksche Waard.

Terrorismebestrijding

Bijzonder thema in het afgelopen jaar was onder meer terrorismebestrijding, waarbij samen met de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond een interregionaal incidentbestrijdingsplan terrorismebestrijding is opgesteld, inclusief een interregionaal opleidingstraject voor crisisfunctionarissen.

Bestuurlijk oefenen

Er is een vernieuwende vorm van bestuurlijk oefenen ontwikkeld, een verbijzondering van de burgemeestersgame. Deze workshop was bedoeld voor colleges van B&W en had tot doel de samenwerking tussen bestuurders en adviseurs te bevorderen en het scenariodenken in beleidsteams te versterken. De workshop is door colleges van dertien gemeenten gevolgd.

GRIP-incidenten

Alle GRIP-incidenten worden geëvalueerd en op basis van deze evaluaties worden aanbevelingen gedaan. Uit de evaluaties bleek dat informatiemanagement en crisiscommunicatie een belangrijk aandachtspunt is. Hierop is in 2015 geïnvesteerd. Van het aantal GRIP-incidenten in 2015 kan het volgende overzicht worden verstrekt:

GRIP	Datum	Locatie	Omschrijving
Kern ROT	10-1-2015	Regio	Dreigend hoogwater
2	6-1-2015	Oud-Beijerland	Brand Koni
1	3-3-2015	Streefkerk	Brand spuitrij Straalcon
1	5-3-2015	Gorinchem	Woningbrand
4	27-4-2015	Drechtsteden	Koningsdag 2015
1	2-6-2015	Zwijndrecht	Vuurwerkexplosie in woning
Kern ROT	31-8-2015	Regio	Dreigend wateroverlast (neerslag)
Kern ROT	9-2015	Regio	Opvang vluchtelingen

Vastgoed

Na een langdurige en uitgebreide voorbereiding (incl. alle formaliteiten, zoals aktes en contracten) in samenwerking met de gemeenten heeft het algemeen bestuur in november besloten tot de regionalisering van de brandweerkazernes. Dit betekent dat de VRZHZ vanaf 1 januari 2016 verantwoordelijk is voor het beheer en de exploitatie van de diverse locaties. Afspraken over het feitelijke beheer zijn en worden per locatie in samenspraak met het lokale korps en de betreffende gemeente uitgewerkt.

Versterking bureau Gemeenten

In 2015 is onderzoek gedaan naar de inbedding en positionering van het bureau Gemeenten in de VRZHZ. Op basis van dit onderzoek is besloten om bureau Gemeenten te versterken en de medewerkers die vanuit een aantal gemeenten zijn gedetacheerd per 1 juni 2016 in dienst te nemen van de VRZHZ, afdeling VRC.

Informatiemanagement in de witte keten

Het informatiemanagement in de geneeskundige keten is verder geoptimaliseerd. Binnen de crisisorganisatie GHOR zijn er opgeleide informatiemanagers voor de witte kolom en zijn de primaire ketenpartners (Ziekenhuizen en DG&J) aangesloten op het LCMS.

Slachtofferinformatie

Samen met het bureau Gemeenten is de Slachtofferinformatiesystematiek (SIS) in de regio geïntroduceerd. De GHOR heeft specifieke afspraken gemaakt over de registratie en het delen van informatie met de ziekenhuizen.

Ontwikkelingen in de zorg

De zorg is volop in ontwikkeling en er vinden ingrijpende veranderingen plaats. In 2015 heeft de GHOR gewerkt aan het in beeld brengen van de gevolgen van de veranderingen in de zorg voor de opgeschaalde medische zorg. Dit heeft geresulteerd in een rapport dat is opgesteld en gepresenteerd.

Onderzoek taken en formatie GHOR

In 2015 heeft er een onderzoek plaats gevonden naar de minimale wettelijke taken van de GHOR. Op 5 november heeft het DB VRZHZ de minimale taken, de formatie en de middelen m.b.t. de GHOR vastgesteld.

Vernieuwde brandweezorg

Vernieuwde brandweezorg is de strategische koers die de brandweer Zuid-Holland Zuid volgt voor de komende jaren. Als input hiervoor is onder andere gebruikt de landelijke visie "brandweer over morgen". Binnen Vernieuwde brandweezorg beoogt de brandweer op weg naar 2020 invulling te geven aan een risicogerichte aanpak aan de voorkant van de veiligheidsketen en aan een efficiëntere en veilige operationele inrichting, waarbij de aanpassing van de voertuigbezetting de meest prominente is. Daarnaast draagt het bij aan de realisatie van de financiële taakstelling van de VRZHZ.

In het kader van Vernieuwde brandweezorg zijn de volgende projecten opgestart:

1. Voorbereiding pilot TS4:

In 2015 is het voorbereidingsdossier goedgekeurd en vastgesteld en geldt als afsprakenkader voor de uitvoering van de pilot TS4;

2. Pilot TS4:

Na de zomer zijn 11 posten gestart met invulling geven aan de pilot TS4 en variabele voertuigbezetting. De uitkomsten van deze pilots zijn bepalend om voor 2016 voorstellen te doen voor de toekomstbestendige operationele inrichting van de brandweer in Zuid-Holland Zuid;

3. Oefenprogramma pilots TS4:

Uitvoering van het implementatieplan is gestart door het opleiden van de kerninstructeurs. Zij geven instructie aan de pilotposten in hun cluster. De pilotposten hebben de oefeningen om vakbekwaam te worden voor het daadwerkelijk uitvoeren van de pilot in de praktijk afgerond;

4. Elektronische leeromgeving (ELO):

In 2015 is de basis gelegd en aangemaakt voor de inrichting van de ELO (een online leeromgeving voor de brandweer met de inhoud van les- en leerstof) en is binnen het samenwerkingsverband West 4 (Den Haag, Hollands Midden, Rotterdam Rijnmond en VRZHZ) gekeken naar mogelijke samenwerking op dit onderwerp.

5. Nieuwe werkwijze HV-1:

In 2015 zijn de nieuwe hulpverleningsteams verder getraind en geoefend aan de hand van de ervaringen en leerpunten uit de oefeningen en de uitrukken.

6. Training leidinggevenden Brandweer:

In 2014 is de brandweer gestart met het leiderschapstraject voor niveau 2 en 3 (MT brandweer). Dit leiderschapstraject is in 2015 verder verbreed naar de andere leidinggevende niveaus binnen de brandweer. Dit traject moet leiden tot effectiever leiderschap waarbij blijvende aandacht is voor het vasthouden van de resultaten. In 2015 is een begin gemaakt met een leiderschapstraject binnen de gehele Veiligheidsregio. De brandweer sluit hierbij aan zodat goed de verbinding gevormd kan worden tussen het leiderschapstraject dat de brandweer doorloopt en het VR-brede leiderschapstraject.

7. Opleidingen reorganisatie Brandweer:

Er zijn opleidingen noodzakelijk voor medewerkers die bij de reorganisatie op een functie zijn geplaatst, maar daar niet (volledig) voor zijn opgeleid. De verschillende

onderdelen binnen dit deelproject zijn in 2015 gestart en lopen door in 2016 of moeten in 2016 nog worden opgestart.

Overigens hebben het project vernieuwde brandweezorg, de pilot TS4 en de aangekondigde bezuinigingen impact op het moreel en de paraatheid van de korpsen en vrijwilligers.

Veiligheidscentrum Spinel

Een periode van tien jaar publiek-private samenwerking op het oefencentrum met Safety Center Zuid Holland B.V. is eind 2015 afgesloten. De organisatie van het oefenterrein heeft een transitie ondergaan van publiek-private samenwerking naar een publieke organisatie. Naast deze transitie wordt ook geïnvesteerd in het oefenterrein, zodat de mogelijkheden voor realistisch oefenen toenemen en het oefencentrum interessanter wordt voor derden. Eind 2015 is het bureau vakbekwaamheid verhuisd naar het oefencentrum. Vanaf 1 januari 2016 valt de exploitatie van Spinel Veiligheidscentrum volledig onder de verantwoordelijkheid van de VRZHZ.

Expertise en advies

Het project Terugdringen ongewenste en onechte meldingen (TOOM) is afgesloten. Met een reductie van 70% ten opzichte van 2011 is de doelstelling van 50% ruim behaald. Het terugdringen van ongewenste meldingen wordt gecontinueerd in de vorm van een programma. Doelstelling hiervan is dat maximaal 5% van alle automatische branddoormeldingen in 2020, onterechte zijn.

De brandweer is in 2015 een project gestart om brandmeldinstallaties te certificeren. Hiermee wordt beoogd dat in 2017 alleen nog gecertificeerde installaties zijn aangesloten op het Openbaar Meld Systeem.

Vanuit het programma 'Impuls omgevingsveiligheid' is in samenwerking met verschillende veiligheidsregio's gewerkt aan het verbeteren van externe veiligheid en de voorbereiding op de Omgevingswet. In het kader van dit programma zijn de volgende activiteiten uitgevoerd.

Er zijn resultaten geboekt op de activiteiten:

- EV-risico's in relatie tot evenementen.
- Eenduidige risicocommunicatie door de veiligheidsregio's.
- Eén handelingsperspectief bij ongevallen met gevaarlijke stoffen.

Activiteiten die nog in uitvoering zijn betreffen:

- Handreiking Kwetsbare objecten in relatie tot verminderd zelfredzame personen.
- Visualisering EV-risico's in relatie tot de Laan van de Leefomgeving.

In het kader van Bestuurlijk gemotiveerd afwijken (BGA) zijn objecten met een hoger risicoprofiel, die niet door de brandweer binnen gestelde tijd kunnen worden bereikt, bezocht. Het aantal bezoeken is in onderstaande tabel opgenomen. Deze tabel is aangevuld met de activiteiten die in het kader van BRZO zijn uitgevoerd.

	2015	2014
BRZO-inspecties	15 (100% van de inrichtingen)	16
Handhavingstrajecten	2	1
Bezoeken BGA	100%	n.v.t.

Operationele informatievoorziening

Het project operationele informatievoorziening is in uitvoering. Eind 2015 is gestart met het ontsluiten van de digitale bereikbaarheidskaarten. Het vervolg is dat in 2016 een pilot zal worden uitgevoerd met een applicatie die ook bij andere veiligheidsregio's in gebruik is. Naar aanleiding van deze pilot zal een voorstel worden gedaan hoe een dergelijk systeem kan worden ingepast binnen de opzet van digitale informatievoorziening van de VRZHZ.

Materieel & Logistiek

Na de zomervakantie is de doorontwikkeling van de afdeling Materieel & Logistiek verder ter hand genomen. De beleid- en beheernotitie 2016-2019 is in concept gereed en wordt in het voorjaar van 2016 ter besluitvorming aangeboden aan het MT Brandweer. Voorstellen voor aanpassing van de M&L organisatie lopen conform planning.

Operationele brandweezorg

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste operationele prestaties van de brandweer weergegeven:

	2015	2014
# buiten dienst - Posten	2,5 dagen	Geen data van bekend
% paraatheid	>98%	>98%
# Alarmeringen	3.537	3.297
Opschaling		
# Middel	85	74
# Groot	18	10
# Zeer groot	4	6

Om de paraatheid te borgen is in een aantal gevallen gekozen voor het invoeren van een consignatieregeling in een bepaalde periode of voor dubbelzijdig aanrijden.

Digitale producten - en dienstencatalogus bedrijfsvoering

In 2015 is onze interne Producten- & Dienstencatalogus (PDC), die toegankelijk en bereikbaar gemaakt moet worden voor beroeps en alle vrijwilligers in de regio vanwege de overname van het beheer van de kazernes, verbeterd en digitaal ontsloten.

Programma digitaal werken

Het instellen van een programma Digitaal Werken om in samenwerking met andere veiligheidsregio's, de informatiefunctie en technologie te versterken en kwetsbaarheden in de technologie inzichtelijk te maken en te willen verminderen. De uitwerking van dit programma wordt vanaf 2016 verder geconcretiseerd.

Doorontwikkeling P&C-producten

In 2015 is ook gestart met een heroriëntatie van de P&C-producten. Dit heeft geleid tot een andere opzet van Burap-II door meer te focussen op de bestuurlijk relevante ontwikkelingen. De lijn van Burap-II wordt voortgezet in de opzet van de jaarrekening 2015 en krijgt ook komende tijd een verder vervolg.

Doorontwikkeling financiën en inkoop

In 2015 zijn ook belangrijke stappen gezet bij de doorontwikkeling van de financiële functie en van de inkoopadviseurs. Onder meer met behulp van accountgesprekken met de budgethouders is de adviesrol en de interne samenwerking versterkt. Ook draagt een uitgevoerde spendanalyse op onze uitgaven/crediteuren bij aan verdere verbeterpunten wat betreft contractmanagement, aanbestedingen men rechtmatigheid.

Going concern

Naast alle ontwikkelingen in de veiligheidsregio is de reguliere taakuitvoering gewoon doorgegaan. Dag en nacht staan beroeps- en vrijwillige collega's paraat om hulp te bieden of incidenten te voorkomen. De inzet van deze mensen verdient altijd waardering, maar in een tijd van reorganisaties, bezuinigingen en grote maatschappelijke ontwikkelingen past hiervoor alleen nog maar meer waardering.

4.2 Belangrijkste relevante afwijkingen

Zowel Koningsdag 2015 (gehouden in Dordrecht) als de coördinatie voor de opvang van vluchtelingen maar ook de reorganisatie hebben grote impact gehad op de organisatie. Hierdoor konden niet alle activiteiten worden uitgevoerd die de VRZHZ zich had voorgenomen:

- Systeemtest: De preparatie, uitvoering en evaluatie van Koningsdag 2015 in Dordrecht zijn door de Veiligheidsregio aangemerkt als systeemtest in de zin van de Wvr en als zodanig aangeboden aan de inspectie Veiligheid en Justitie (IVenJ). IVenJ heeft dit echter niet aanvaard en alsnog aangedrongen op het uitvoeren van een systeemtest. De Veiligheidsregio heeft haar standpunt gehandhaafd en dit onderbouwd via de voorzitter aan IVenJ medegedeeld.
- Enkele geplande planvormen (specifieke incidentbestrijdingsplannen, IBP's) zijn niet opgesteld. Deze IBP's zijn geen wettelijke planvormen, maar aanvullende plannen naast het Regionaal Crisisplan. Het Regionaal Crisisplan is conform de afspraak dit jaar geactualiseerd.
- Enkele activiteiten in relatie tot externe partners – zoals beheer en evaluatie van convenanten – zijn niet conform planning uitgevoerd.

- Enkele oefenactiviteiten zijn niet conform de jaarplanning uitgevoerd maar zijn als onderdeel van de preparatie voor Koningsdag uitgevoerd, waarbij de mogelijke scenario's rond Koningsdag het uitgangspunt van de oefening vormden.
- Producten en diensten op het gebied van informatiemanagement, operationele regelingen en planvorming zijn niet volledig gerealiseerd. Hierdoor is de werving en de opleiding van informatiemanagers vertraagd.
- Regionale afspraken aangaande de subregionale crisisorganisaties en de actualisatie van de gemeentelijke planvorming konden niet conform planning in 2015 worden afgerond.
- GHOR specifieke OTO activiteiten zijn geannuleerd (bijv. een bijeenkomst met crisiscoördinatoren uit de zorgsector).
- Het implementeren van het Incident bestrijdingsplan – Infectieziekte A - is beperkt tot het meest noodzakelijke. Specifieke trainingen en andere activiteiten zijn niet uitgevoerd.
- De voorbereidingen voor het herzien van het convenant met de DG&J is uitgesteld naar 2016.
- GHOR specifiek accountmanagement met de diverse "witte" ketenpartners is beperkt uitgevoerd.
- De bereikbaarheidsgegevens van de verschillende zorgpartners in de witte keten zijn nog niet volledig op orde.
- Invoering van PPMO (verplichting uit de CAR-UWO) heeft in 2015 niet plaatsgevonden. Dit is mede veroorzaakt doordat de inspectie SZW in een andere Veiligheidsregio één van de onderdelen van het PPMO heeft stilgelegd. Inmiddels is de stillegging opgeheven. De VRZHZ heeft in 2015 de benodigde middelen voor de PPMO test aangeschaft. In 2016 start de implementatie van het PPMO bij de 24-uursdienst van het Cluster ZWW-DDT.
- Bij vier alarmeringen kon niet worden voldaan aan de opkomsttijd. De oorzaken hiervan liggen bij de locatie van de alarmering (landelijk gebied en daardoor een lange aanrijtijd), een lange uitruktijd en waarschijnlijk een statusfout.

5 Paragrafen

Conform het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten zijn in de jaarstukken de volgende paragrafen van toepassing.

- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;

5.1 Weerstandvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken met betrekking tot de financiële positie in relatie tot de weerstandscapaciteit en de risico's. Onder weerstandvermogen en risicobeheersing wordt in algemene zin verstaan de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit betreft de middelen en de mogelijkheden waarover de VR beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. De weerstandscapaciteit van de VR bedraagt € 305.731 en is in de onderstaande tabel nader toegelicht.

Beschikbare weerstandscapaciteit (in €)	2015	2014
Algemene reserve per 31 december	295.731	906.061
Onvoorzien	10.000	10.000
Totale weerstandscapaciteit	305.731	916.061

Ten opzichte van 2014 is de weerstandscapaciteit met € 610.330 afgenomen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een afname van de algemene reserve als gevolg van het vormen van de reserve schoner werken (€ 650.000) en de onttrekking ter dekking van de kosten van het vastgoedproject.

Risico's

Een risico is een kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet is voorzien in de begroting. In de onderstaande tabel zijn de geactualiseerde risico's opgenomen. Voor de volledige beschrijving van de risico's wordt verwezen naar bijlage 5.

Nr.	Risico en I/S (incidenteel of structureel)	financiële gevolgen <i>in €</i>	Kans (%)	Risico-profiel	Weerstand-vermogen <i>In €</i>
1.	Langdurige calamiteit (I)	1.000.000	33%	20%	67.000
5.	Regionale Meldkamer(S)	50.000	50%	20%	20.000
8.	Programmafinanciering Externe Veiligheid (S)	60.000	25%	20%	12.000
10.	Aanspraak op garantstelling lening oefenterrein (I)	5.437.337	20%	20%	217.493
12.	Opkomsttijden (S)	4.000.000	5%	5%	40.000
15.	Operationele dekking (S)	PM	PM	PM	PM
23.	Vennootschapsbelasting	PM	PM	PM	PM
25.	Evenementenadvisering (S)	60.000	25%	20%	12.000
26.	Kosten opleiding in relatie met personeelsverloop	PM	PM	PM	PM
	Totaal benodigd weerstandvermogen				368.493

De risico's van de VRZHZ worden indien mogelijk afgedekt door het treffen van maatregelen. Voorbeelden van maatregelen zijn het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van (bestemmings)reserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Dit is de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's die zich kunnen manifesteren. In de vastgestelde nota weerstandsvermogen en risicomangement 2012-2015 is hiervoor de ratio weerstandsvermogen opgenomen. Deze is als volgt berekend:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{\text{€ 305.731}}{\text{€ 368.000}} = 0,83$$

Aan deze ratio is de volgende waardering toegekend:

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

De VRZHZ streeft naar een voldoende waardering waarvan sprake is bij een waardering hoger dan 1. Dit betekent dat de beschikbare weerstandscapaciteit te laag is ten opzichte van de gewenste beschikbare weerstandscapaciteit. Door het verhogen van de algemene reserve met een bedrag van minimaal € 63.000 wordt het gewenste niveau bereikt.

In onderstaande tabel is een aantal kengetallen opgenomen die inzichtelijk moeten maken over hoeveel (financiële) ruimte de VR beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen.

Kengetallen:	Verloop van de kengetallen		
	Realisatie 2014	Begroting 2015*	Realisatie 2015
Netto schuldquote	1614%	NB	3657%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	69%	NB	3548%
Solvabiliteitsratio	11%	NB	8%
Structurele exploitatieruimte	-77%	NB	130%

* In de begroting 2015 zijn deze kengetallen niet opgenomen. De benodigde gegevens voor de berekening zijn derhalve niet beschikbaar

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Hoe hoger de schuld hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt de het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geven een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Door het aantrekken van financieringen ten behoeve van het in eigendom verkrijgen van de brandweerkazernes is de netto schuldquote sterk hoger ten opzichte van 2014. Hiertegenover staat dat de leningen zijn afgesloten tegen een lager rentepercentage waardoor de druk van de rentelasten op de exploitatie licht wordt afgezwakt.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VR in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De solvabiliteit als de verhouding tussen het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen is lager geworden ten opzichte van 2014. De uitkomst van de solvabiliteitsratio betekent voor de VR dat een deel van de vaste activa is gefinancierd met vlottende passiva en derhalve de kortlopende schulden niet volledig in één keer betaald kunnen worden. Bij een hoger eigen vermogen kan de ratio worden verbeterd.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente van de langlopende leningen) te dekken. In 2015 is dit het geval.

5.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Vastgoedbeheer

Het beheer en onderhoud is planmatig georganiseerd en gericht op het behoud van het gewenste kwaliteitsniveau waarin de beoogde functie van gebruik ongestoord mogelijk wordt gemaakt. Het onderhoud is uitgewerkt in een 4-jarlijks te actualiseren Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP).

Voor het onderhoud van het kantoor van de VRZHZ (enige pand in eigendom waarvoor de VRZHZ het onderhoud uitvoert; voor de overige panden is het onderhoud nog uitgevoerd door de gemeenten) is een voorziening ingesteld. In deze voorziening wordt jaarlijks een bedrag gestort. Gezien de leeftijd van het pand, is nog geen groot onderhoud uitgevoerd. Klein onderhoud is conform het MJOP uitgevoerd.

Voertuigen

Het onderhoud van voertuigen en brandweermaterieel voert de VRZHZ zelfstandig uit. Hiervoor heeft zij werkplaatsen ingericht. Een meerjarenvervangingsplan is met de begroting 2015 vastgesteld. In de begroting zijn voor de looptijd van 2015 tot en met 2018 de vervangingsinvesteringen opgenomen. Het onderhoud wordt betaald uit de exploitatie, behalve voor de schuimblusvoertuigen. Hiervoor heeft de VRZHZ een voorziening.

De afdeling materieel en logistiek werkt vanuit twee richtinggevende beleidsdocumenten

1. Het meerjarig investeringsplan
2. De beleid- en beheernotitie 2013 – 2015

Uitvoering van het meerjarig investeringsplan heeft grotendeels plaatsgevonden. Incidenteel moest een investering worden doorgeschoven. Veelal wordt dit veroorzaakt door een capaciteitsprobleem bij de verantwoordelijke afdeling.

Onderhoud van de kapitaalgoederen is uitgevoerd conform de beleid- en beheernotitie. Vanuit het totale volume is er per product / middel een onderhoudsblad beschikbaar waarin specifiek is opgenomen wat de benodigde arbeidsuren en materialen zijn inclusief een correctieve toeslag.

In de beheerbegroting zijn hiervoor diverse kostenposten opgenomen (waaronder inkoop onderdelen). Gedurende het jaar worden deze "uitgaven" gevolgd. Eventuele aanpassingen worden gerapporteerd in de financiële en bestuurlijke planning & control cyclus.

De blusboot is in 2015 opgeleverd. Voor het onderhoud van de blusboot is een reserve gevormd.

Door het onderhoud blijven de kapitaalgoederen in de gewenste staat zodat operationaliteit blijft gewaarborgd.

5.3 Financiering

5.3.1 Inleiding

In deze paragraaf worden, aan de hand van de begrippen renteontwikkeling, kasgeldlimiet, renterisico en financieringspositie en schatkistbankieren, de belangrijkste zaken die zich afgelopen jaar op het gebied van treasury hebben voorgedaan beschreven.

5.3.2 Rente-ontwikkeling en -resultaat

De rentevergoeding op de rekening-courant met de schatkist is gelijk aan de daggeldrente. In 2015 is dit percentage net onder 0%. Ultimo het boekjaar is het rentepercentage - 0,127%¹. De gerealiseerde rentebaten met betrekking tot het schatkistbankieren zijn in 2015 minimaal, namelijk € 34.

Het renteresultaat 2015 is € 455.000 (begroot: € 236.000; 2014: € 374.000). De totale rentelasten op langlopende leningen bedraagt € 1.152.000. De rentebaten bestaan uit de toegekende rente aan de kapitaallasten en reserves en de rentevergoeding over de uitstaande geldleningen.

5.3.3 Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is een wettelijke norm gesteld voor het bedrag waarop de VRZHZ haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen mag financieren. In 2015 is in het 1^e kwartaal een kasgeldlening aangetrokken voor een bedrag van € 2.000.000 en in het 4^e kwartaal voor een bedrag van € 1.500.000. Dit heeft niet geleid tot een overschrijding van de kasgeldlimiet. In onderstaande tabel wordt dit weergegeven.

	Kwartaal 1 Bedrag x € 1.000	Kwartaal 2 Bedrag x € 1.000	Kwartaal 3 Bedrag x € 1.000	Kwartaal 4 Bedrag x € 1.000
(1) Gemiddelde netto vlottende schuld (+) /Gemiddeld overschot vlottende middelen (-)	-2.826	-7.607	-3.613	-2.979
2) Kasgeldlimiet	3.489	3.489	3.489	3.489
3a) Ruimte onder kasgeldlimiet (2-1)	6.315	11.096	7.102	6.468
4b) Overschrijding van de kasgeldlimiet (2-1)	0	0	0	0
Berekening kasgeldlimiet (2= 2a x 2b)				
Begrotingstotaal (2a)	42.549	42.549	42.549	42.549
Percentage regeling (2b)	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%

¹ Bron: http://sdw.ecb.europa.eu/quickview.do?SERIES_KEY=198.EON.D.EONIA_TO.RATE

5.3.4 Renterisiconorm

In de vergadering van 25 november 2015 zijn de brandweerkazernes van de verschillende gemeenten overgedragen aan de VRZHZ. De financiering die hiervoor is aangetrokken zijn verschillende langlopende leningen bij de BNG en een tweetal gemeenten. Hierbij is rekening gehouden dat de renterisiconorm niet is overschreden. Dit blijkt uit onderstaande tabel.

	Begroting	Realisatie
Renteherzieningen (1)	0	0
Aflossingen (2)	2.353	1.655
Renterisico (3=1+2)	2.353	1.655
Renterisiconorm komend jaar (4)	8.510	8.510
Ruimte onder renterisiconorm (5a)= (4>3)	6.157	6.855
Overschrijding renterisiconorm (5b)= (3>4)	0	0
Renterisiconorm		
Berekening		
Begrotingstotaal komend jaar	42.549	42.549
Percentage	20,00%	20,00%
Regeling (4)	8.510	8.510

5.3.5 Schatkistbankieren

Door de Wet verplicht schatkistbankieren houdt de VRZHZ haar overtollige middelen gedurende het jaar aan bij de schatkist. Het gemiddelde saldo van de overtollige middelen van een kwartaal mag het drempelbedrag niet overschrijden. In onderstaande tabel is te zien dat het drempelbedrag in 2015 niet is overschreden.

	Kwartaal 1 Bedrag x € 1.000	Kwartaal 2 Bedrag x € 1.000	Kwartaal 3 Bedrag x € 1.000	Kwartaal 4 Bedrag x € 1.000
Gemiddelde saldo overtollige middelen (4)	316	212	156	242
5) Drempelbedrag	319	319	319	319
6a) Ruimte onder drempelbedrag (5-4)	3	108	163	77
6b) Overschrijding van het drempelbedrag (4-5)	0	0	0	0
Berekening drempelbedrag (5= 5a x 5b)				
Begrotingstotaal (5a)	42.549	42.549	42.549	42.549
Percentage regeling (5b)	0,75%	0,75%	0,75%	0,75%

5.3.6 Kredietrisico's

In 2015 is het restant van de kredietfaciliteit aan de GR Dienst Gezondheid & Jeugd volledig afgelost.

In verband met de beëindiging van de samenwerking met de private partij is door de VRZHZ Participatie B.V. een transitievergoeding betaald waarvoor de VRZHZ een langlopende lening heeft verstrekt voor een bedrag van € 1.200.000. Dit bedrag wordt na liquiditatie van deze vennootschap overgenomen door Spinel Veiligheidscentrum B.V. (voorheen VRZHZ Investering B.V.).

Daarnaast is door de slechte liquiditeitspositie van Spinel Veiligheidscentrum B.V. een lening verstrekt van € 650.000 om de investeringen aan de oefenobjecten te kunnen financieren. In de businesscase van Spinel Veiligheidscentrum B.V. wordt vooralsnog uitgegaan van negatieve resultaten. Deze kunnen (voorlopig) gedekt worden uit de algemene reserve van de vennootschap. Door het verstrekken van de leningen aan de deelnemingen is het kredietrisico van de VRZHZ toegenomen.

5.3.7 Financieringspositie

Ultimo 2015 is het saldo van de liquide middelen € 159.000 (31-12-2014: € 141.000). Door het aanhouden van de overtollige middelen in de schatkist is het saldo op het niveau van vorig jaar. Het saldo in 's Rijks schatkist is met circa € 6.060.000 afgenomen. Dit wordt met name veroorzaakt door de in 2015 gedane investeringen welke, met uitzondering van de brandweerkazernes, gefinancierd zijn met eigen middelen. In onderstaand kasstroomoverzicht wordt de mutatie van de liquide middelen onderbouwd.

Kasstroomoverzicht <i>(volgens de indirecte methode)</i>	2015	2014
1. Kasstroom uit operationele activiteiten		
Bedrijfsresultaat	1.403.917	2.817.623
Correcties voor:		
Afschrijvingen (kapitaallasten)	4.682.000	4.740.906
Rente kapitaallasten	-1.538.078	-1.393.956
Onttrekkingen reserveringen t.g.v. exploitatie	-915.890	-474.243
Toevoegingen reserveringen t.l.v. exploitatie	1.145.756	
Rente reserveringen	64.792	68.936
Voorzieningen	21.309	103.312
Veranderingen in vlottende middelen:		
Vorderingen op openbare lichamen	708.939	411.591
Voorraad	-2.223	4.490
Onderhanden werk	-271.439	-254.801
Overige vorderingen en overlopende activa	-1.630.771	890.887
Crediteuren	1.413.442	-4.373.628
Overige schulden en overlopende passiva	954.806	-1.889.297
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	6.060.723	-6.591.294
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	10.693.366	-8.757.096
2. Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings (materiële vaste activa)	-26.231.484	-3.521.108
Investerings (financiële vaste activa)	-1.850.000	-100.000
Aflossingen op leningen u/g	280.000	1.280.000
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	-27.801.484	-2.341.108
3. Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Uitkering gemeenten uit resultaat voorgaand jaar	-2.000.000	-817.959
Ontvangsten uit langlopende leningen	19.378.000	
Aflossingen op leningen o/g	-1.655.045	-985.576
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	15.722.955	-1.803.535
	18.754	-10.084.116
Saldo liquide middelen 1 januari	140.570	10.224.686
Saldo liquide middelen 31 december	159.324	140.570
	18.754	-10.084.116

5.4 **Bedrijfsvoering**

Op basis van de missie en visie van de organisatie, alsmede als op basis van geconstateerde knelpunten in de structuur van de organisatie, is in 2015 besloten tot een reorganisatie. De reorganisatie heeft als voornaamste doel meer samenwerking en verantwoordelijkheden zo laag mogelijk beleggen. De reorganisatie zorgt ervoor dat wordt teruggaan in het aantal afdelingen en ook in het aantal leidinggevenden. In de nieuwe organisatiestructuur kent de VRZHZ drie afdelingen: brandweer, VRC en bedrijfsvoering. Deze nieuwe structuur gaat in per 1 juni 2016.

Ten aanzien van de bedrijfsvoering en bedrijfsvoeringskosten, worden de volgende kentallen gerapporteerd:

Kental		Omvang
Personeelsleden in dienst	Medewerkers	300
	Vrijwilligers	764
Instroom	Medewerkers	6
	Vrijwilligers	54
Uitstroom	Medewerkers	9
	Vrijwilligers	39
Ziekte	Verzuim	4,0% (norm 5,0%)
Personeelskosten	Medewerkers	€ 20.104.000
	Vrijwilligers	€ 3.622.000
Personeel van derden	Kosten	€ 1.872.000
Huisvesting (box 4)	Kosten	€ 1.031.000
Automatisering	kosten	€ 1.645.000

5.5 Verbonden partijen

De VRZHZ heeft drie verbonden partijen:

- ZHZ Investerings B.V.
- ZHZ participatie B.V.
- Safety Center Zuid-Holland B.V.

In onderstaande tabel is opgenomen wat achtereenvolgens het belang van de VRZHZ in de verbonden partij, het eigen vermogen, het vreemd vermogen en het resultaat van het boekjaar is.

Naam en vestigingsplaats	Belang		Eigen vermogen X € 1.000		Vreemd vermogen X € 1.000		Resultaat boekjaar
	01-01	31-12	01-01	31-12	01-01	31-12	
ZHZ Investerings B.V. te Dordrecht	100%	100%	663*	685*	4.325*	4.062*	22
ZHZ Participatie B.V. te Dordrecht	100%	100%	279*	308*	18*	17*	29
Safety Center Zuid-Holland C.V.	48%	48%	372**	635**	430**	18**	51

* De cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2014 aangezien de jaarrekening van 2015 bij het opstellen van de jaarrekening van de VR nog niet beschikbaar is

** De cijfers zijn ontleend aan de voorlopige jaarrekening van 2015

In onderstaande tabellen is per verbonden partij opgenomen in hoeverre de verbonden partijen hebben bijgedragen aan het behalen van de doelstellingen van de VR (zoals opgenomen in de begroting).

Verbonden partij	ZHZ Investerings B.V. te Dordrecht
Aard activiteiten en financiering	Deze B.V. heeft tot doel het oefenterrein op het industrieterrein Dordtse Kil 3 te beheren en te onderhouden, alsmede te verhuren aan Safety Center Zuid-Holland C.V. (SCZH).
Openbaar belang dat wordt behartigd	De B.V. maakt de realisatie van het oefenterrein van brandweer en hulpdiensten tegen een zo laag mogelijk risicoprofiel.
Bestuurlijke betrokkenheid	VRZHZ is 100% aandeelhouder van deze B.V. De heer Post is interim-directeur.
Relevante ontwikkelingen/risico's	1) Per 31/12/2015 verloopt de samenwerkingsovereenkomst (PPS) die grondslag biedt voor de gegarandeerde inkomsten uit de verhuur aan SCZH. De B.V. heeft een <i>businesscase</i> opgesteld voor de periode vanaf 1/1/2016, waarin de exploitatie in eigen beheer wordt genomen met een publiek profiel. 2) De liquiditeitspositie van de vennootschap is niet goed. De VRZHZ staat (sinds 2005) garant voor de totale lening bij de BNG Bank. De vennootschap heeft in overleg met de RvC en de VRZHZ herstelmaatregelen genomen. De liquiditeit zal op langere termijn aantrekken. Met de onderliggende <i>businesscase</i> is er geen direct risico op een claim van de BNG Bank op de borg.

Verbonden partij	ZHZ Participatie B.V. te Dordrecht
Aard activiteiten en financiering	Commandite in de commanditaire vennootschap Safety Center Zuid-Holland C.V., waarin Safety Center Zuid-Holland B.V. beherend vennoot is.
Openbaar belang dat wordt behartigd	De B.V. maakt de exploitatie van het oefenterrein van brandweer en hulpdiensten tegen een zo laag mogelijk risicoprofiel.
Bestuurlijke betrokkenheid	VRZHZ is 100% aandeelhouder van deze B.V. De heer Post is directeur.
Relevante ontwikkelingen/ risico's	1) Per 31/12/2015 verloopt de samenwerkingsovereenkomst (PPS) waarin deze B.V. commandite is. Voor de beëindiging van de samenwerking is een overeenkomst gesloten, conform de statuten van de C.V. Dit heeft geleid tot de betaling van een transitievergoeding van €1,2 mln. Voor betaling van deze vergoeding heeft de B.V. vreemd vermogen aangetrokken bij de VRZHZ. Deze verplichting wordt overgenomen in de <i>businesscase</i> van de vernieuwde ZHZ Investerings B.V. (later Spinel Veiligheidscentrum B.V.). 2) In 2015 heeft de Algemene Vergadering van Aandeelhouders besloten de B.V. op te heffen en te liquideren, zodra de C.V. ophoudt te bestaan (medio 2016).

Verbonden partij	Safety Center Zuid-Holland C.V
Aard activiteiten en financiering	In de C.V. werken de private partij (Safety Center Zuid-Holland B.V.) en de publieke partij (VRZHZ via de ZHZ Participatie B.V.) samen om hoogwaardige multidisciplinaire oefeningen mogelijk te maken. Deze PPS vormt de synthese van het beste van twee werelden: het commerciële netwerk van een marktpartij en de kennis die de VRZHZ inbrengt ten aanzien van het brandweeronderwijs.
Openbaar belang dat wordt behartigd	
Bestuurlijke betrokkenheid	VRZHZ is middels de ZHZ Participatie B.V. de stille vennoot.
Relevante ontwikkelingen/ risico's	De concept-jaarstukken van de C.V. geven zicht op een positief jaarresultaat. Hieruit volgt een winstuitkering van de C.V. ter hoogte van 48% van de winst. De winst staat statutair tot de beschikking van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de ZHZ Participatie B.V., de facto de leden van het Algemeen Bestuur van de VRZHZ.

B. Jaarrekening

6 Overzicht van baten en lasten

6.1 Gerealiseerde baten en lasten

De VRZHZ kent één programma Veiligheidsregio. Binnen het programma worden organisatie-eenheden onderkend. Hieronder zijn achtereenvolgens het resultaat op de Veiligheidsregio, het resultaat per organisatie-eenheid en het resultaat op kostensoorten opgenomen. Het laatst genoemde overzicht is voorzien van een toelichting op de verschillen.

Productgroep <i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2014			Primaire begroting 2015			Begroting 2015 na wijziging			Realisatie 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	46.118	48.531	2.413	42.482	42.383	-49	48.253	47.688	-565	46.077	47.775	1.698
Mutaties reserves	69	474	405	67	166	49	1.180	1.745	565	1.861	1.566	-295
Gerealiseerde resultaat	46.187	49.005	2.818	42.549	42.549	0	49.433	49.433	0	47.938	49.341	1.403

In onderstaande overzicht zijn de resultaten per organisatie-eenheid opgenomen.

Productgroep <i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2014			Primaire begroting 2015			Begroting 2015 na wijziging			Realisatie 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Directie Veiligheidsregio	1.712	999	713	3.079	11.400	-8.321	4.054	1.572	2.482	2.986	807	2.179
Risico- en crisisbeheersing	1.576	112	1.464	1.486	100	1.386	1.453	23	1.430	1.416	69	1.347
Bedrijfsvoering	6.565	4.104	2.461	4.734	3.392	1.342	6.634	4.265	2.369	7.311	4.202	3.109
Gemeenten	184	37	147	95	0	95	406	271	135	408	238	170
Brandweer	29.166	27.897	1.269	30.992	27.179	3.813	30.564	27.595	2.969	29.635	28.875	760
GHOR	1.132	174	958	1.213	240	973	1.221	261	960	1.038	161	877
Algemene Middelen	1.205	12.090	-10.885	38	238	-200	36	11.539	-11.503	2.015	12.934	-10.919
GMC	941	0	941	912	0	912	1.008	0	1.008	996	0	996
Projecten	3.706	3.592	114	0	0	0	4.057	3.907	150	2.132	2.054	78
Gerealiseerde resultaat	46.187	49.005	-2.818	42.549	42.549	0	49.433	49.433	0	47.937	49.340	-1.403

Analyse van de afwijkingen tussen begroting na wijziging en realisatie 2015

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Realisatie 2014	Begroting 2015 (primair)	Begroting 2015 (na wijziging)	Realisatie 2015	Afwijking resultaat 2015 (begr na wijz -/- realisatie)	Analyse verwijzing
<u>LASTEN</u>						
Nog in te vullen	0	1.032	-1.571	0	-1.571	A
Personeelslasten	23.710	24.055	25.891	23.198	2.693	B
Rentelasten	1.099	38	36	1.152	-1.116	C
Personeel van derden	1.743	203	1.393	1.872	-479	D
Energie	595	506	721	685	36	
Betaalde belastingen	100	74	128	133	-5	
Goederen en diensten	13.962	10.884	16.849	14.198	2.651	E
Toevoeging aan voorzieningen	100	50	92	92	0	
Kapitaallasten (afschrijving/rente)	4.741	5.640	4.714	4.682	32	
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	69	0	0	65	-65	
Subtotaal Lasten	46.119	42.482	48.253	46.078	2.176	
<u>BATEN</u>						
Rentebaten	1.473	38	36	1.607	-1.571	F
Personeel van derden	463	170	640	679	-39	
Goederen en diensten	6.136	2.415	5.272	4.747	525	G
Inkomensoverdrachten overheid (Rijk)	6.348	5.655	6.052	7.101	-1.049	H
Inkomensoverdrachten overheid (niet Rijk)	34.111	34.105	34.994	33.641	1.353	I
Saldo van de rekening	0	0	694	0	694	J
Subtotaal Baten	48.531	42.383	47.688	47.775	-87	
GEREALISEERDE SALDO VAN BATEN EN LASTEN	2.412	-99	-565	1.698	-2.263	
Toevoegingen aan reserves	69	67	1.180	1.861	-681	K
Onttrekkingen aan reserves	474	166	1.745	1.566	179	K
GEREALISEERDE RESULTAAT	2.817	0	0	1.403	-1.403	

Aan de hand van de bovenstaande tabel worden de belangrijke afwijkingen van de realisatie 2015 ten opzichte van begroting na wijziging nader toegelicht.

Lasten

A. Nog in te vullen (nadeel € 1.571.000)

Door het reëel maken van de begroting met name binnen de productgroep bedrijfsvoering is een Nog in te vullen bedrag ontstaan. Dit bedrag is gedekt uit de onderschrijving op de loonkosten en goederen en diensten.

B. Personeelslasten (voordeel € 2.693.000)

Het voordeel op de personeelslasten wordt grotendeels verklaard door de vacaturruimte van niet ingevulde formatie. De onderschrijving per productgroep is als volgt:

Productgroep	Bedrag x € 1.000	Toelichting
Directie VR	56	
Risico- en crisisbeheersing	118	
Bedrijfsvoering	317	
Brandweer	2.078	Naast de niet ingevulde vacatureruimte wordt de overschrijding verklaard door jaarlijkse fluctuatie van de FLO-kosten als gevolg van individuele keuzes van functionarissen en keuzes van de brandweer.
GHOR	91	
Projecten	33	
	2.693	

C. Rentelasten (nadeel € 1.116.000)

De overschrijding van de rentelasten wordt veroorzaakt doordat in de begroting het renteresultaat is begroot en niet op de baten en lasten afzonderlijk. Het positieve renteresultaat van € 236.000 is in de begroting opgenomen onder de goederen en diensten (baten). Door het aantrekken van nieuwe leningen in 2015 in verband met de overname van de brandweerkazernes, is een lichte stijging te zien ten opzichte van 2014.

D. Personeel van derden (nadeel € 479.000)

In verband met de vacaturestop en de plannen rondom vernieuwde brandweezorg heeft er bij verschillende afdelingen inhuur van derden plaatsgevonden. Dit betreft inhuur voornamelijk voor afdelingen materieel en logistiek, expertise & advies, operationele zaken en in mindere mate voor de cluster(s). Deze overschrijding van € 100.000 is binnen de gewijzigde begroting van de brandweer grotendeels gedekt door de onder uitputting op loonkosten en projectgelden.

De overschrijding binnen de productgroep Bedrijfsvoering bedraagt € 28.000. Door het reëel maken van de begroting op dit onderdeel naar een bedrag van € 569.000 zijn de kosten van de inhuur van Hoofd Bedrijfsvoering en Hoofd Financiën en Inkoop grotendeels gedekt. De overschrijding is gedekt uit de vacatureruimte.

Binnen de productgroep Projecten is de overschrijding op dit onderdeel € 339.000. Dit wordt veroorzaakt door inzet van derden ten behoeve van projecten zoals Predict (€ 125.000), project vastgoed (€ 86.000) en diverse projecten als onderdeel van de Organisatie Ontwikkeling (€ 114.000). Tegenover deze uitgaven staan inkomsten uit subsidies (Predict) en bestaat dekking vanuit de algemene reserve (project vastgoed) en de reserve organisatie ontwikkeling.

E. Goederen en diensten (€ 2.651.000 voordeel)

In onderstaande tabel is per productgroep een toelichting gegeven op de afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijzigingen.

Productgroep	Bedrag <i>X € 1.000</i>	Toelichting
Directie VR	1.051 V	Betreft enerzijds een onderschrijding op de kosten van crisishulpverlening vluchtelingen (€ 1.096.000) en een overschrijding van € 45.000 als gevolg van: <ul style="list-style-type: none"> - hogere externe advieskosten (€ 15.000) - hogere overige kosten (€ 80.000) in verband met het uitvoeren van een benchmark van 4 VR-en, een onderzoek naar de minimale taakopvatting van de GHOR, extra kosten voor de strategische projecten Veiligheidsberaad en de verhuizing Papendrecht (gezamenlijke huisvesting met de Politie) - Hogere kosten van vorming en opleiding (€ 19.000) - Hogere reis- en verblijfkosten (€ 40.000) door het twee jaarlijkse retraits van de VRZHZ met haar algemeen bestuur en de tweedaagse met de leidinggevenden van de VR welke dienstbaar waren aan het tot stand komen van de reorganisatie - hogere kosten van juridisch advies (€ 12.000) voor een zaak in het kader van het arbeidsrecht en de bepaling van een schatting van uittredingskosten in geval van de mogelijke fusiegemeente Vijfheerenlanden die bij de provincie Utrecht wordt gevoegd. - Lagere kosten van het personeel- en salarissysteem (€ 85.000) - Lagere externe kosten P-beleid (€ 15.000)
Risico- en crisisbeheersing	116 V	Door de werkzaamheden rond Koningsdag zijn trainingen niet doorgegaan minder kosten zijn besteed aan opleiden, trainen en oefenen (€ 100.000 voordeel). Bovendien is Koningsdag door de organisatie aangemerkt als een bestuurlijke oefening c.q. systeemtest in de zin van artikel 2.5.1 Wvr. Ook is in eigen beheer een bestuurlijke workshop ontwikkeld die zonder extra kosten aan de gemeenten is aangeboden. Verder zijn de kosten voor vorming en opleiding door de medewerkers lager uitgevallen dan begroot (€ 15.000 voordelig).
Bureau Gemeenten	21 V	Doordat de opleidingen goedkoper zijn ingekocht dan vooraf was voorzien, is een voordeel gerealiseerd van € 34.000. Verder zijn portofoons aangeschaft en is de alarmeringscomputer aangepast aan de subregionale crisisorganisaties. Deze kosten ad € 11.000 zijn niet begroot en rechtstreeks doorbelast naar de gemeenten.
Bedrijfsvoering	100 V	De kosten van software onderhoud zijn in 2015 circa € 145.000 hoger dan begroot door de aankoop en huur van aanvullende licenties Microsoft om compliant te zijn aan de voorwaarden van Microsoft. De VRZHZ is in 2015

Productgroep	Bedrag <i>X € 1.000</i>	Toelichting
		<p>aangeschreven door Microsoft met het verzoek om aan te tonen dat wij als organisatie compliant zijn met betrekking tot het beschikbaar hebben van de juiste aantallen en soorten licenties. Hiervoor heeft de VRZHZ opdracht gegeven om hier onderzoek naar te doen. Uit dit onderzoek bleek dat de VRZHZ zowel te weinig als verkeerde licenties in gebruik heeft.</p> <p>Verder zijn in 2015 beheerskosten betaald voor kazernes die voor rekening van de gemeenten waren voor een bedrag van circa € 100.000. Hier tegenover staan binnen de productgroep Bedrijfsvoering de volgende lagere kosten (€ 355.000) ten opzichte van de begroting:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hardware € 46.000 - Telefoonkosten € 30.000 - Kosten verbindingen € 20.000 - Arbo en keuringen € 37.000 - Externe adviezen € 102.000 - Kantoorbehoeften, boeken/tijdschriften en portokosten € 102.000 - Onderhoud en huisvestingskosten VR-gebouw € 56.000 - Overige kosten € 44.000
Brandweer	1.078 N	<p>De overschrijding wordt grotendeels veroorzaakt door uitgaven met betrekking tot het project Impuls Omgevingsveiligheid. De VRZHZ heeft voor dit project tezamen met enkele andere Veiligheidsregio's een subsidie toegekend gekregen vanuit de Provincie Zuid-Holland. De uitgaven die hiervoor bij de VR'en zijn gedaan inclusief de betalingen aan de andere veiligheidsregio's (circa € 1.050.000), zijn niet begroot. Hiertegenover staat de ontvangen subsidie voor hetzelfde bedrag. Verwezen wordt naar onderdeel H.</p> <p>Naast de bovengenoemde overschrijding zijn enkele voor- en nadelen te benoemen die tezamen min of meer budgettair neutraal voor de productgroep brandweer verlopen, maar wel noemenswaardig zijn. Hieronder een weergave:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inkoop onderdelen € 118.000 nadelig (hier tegenover staan € 90.000 hogere baten voornamelijk in verband met werkzaamheden voor derden) - Inkoop kleding € 161.000 nadelig (grotendeels met een incidenteel karakter vanwege de inhaalslag van aanschaf kazernekleding en uitgaanstenuue) - Inrichting werkplaatsen € 162.000 nadelig (grotendeels met een incidenteel karakter vanwege de inrichting

Productgroep	Bedrag <i>X € 1.000</i>	Toelichting
		<p>satelliet werkplaatsen en grijpvoorraden)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opleiden en oefenen 103.000 voordelig - Organisatie en personeelskosten 137.000 voordelig - Opleidingen € 94.000 voordelig - Facilitaire kosten € 74.000 voordelig - Overig € 33.000 voordelig
GHOR	199 V	<p>Door lagere kosten van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personele kosten € 30.000 (veroorzaakt door de vacaturestop waardoor twee formatieplaatsen niet eerder zijn ingevuld dan het najaar van 2015) - Oefenen GHOR, oefenen partners en OTO activiteiten € 61.000 - Piketkosten personeel ingehuurd van derden € 28.000 - Overige posten € 80.000 <p>De onderschrijding wordt verklaard door de vacaturestop waardoor twee formatieplaatsen niet eerder zijn ingevuld dan het najaar van 2015. Door deze niet ingevulde formatieplaatsen waarvan één voor de functie OTO zijn er ook minder Opleidingen, Trainingen en oefeningen uitgevoerd wat zich vertaalt in de kosten. Veel van deze OTO activiteiten zijn in eigen beheer uitgevoerd en er zijn minder duurzame goederen aangeschaft.</p>
GMC	12 V	
Projecten	2.230 V	<p>De uitputting uit de reserve organisatie ontwikkeling is lager dan begroot waardoor de kosten van goederen en diensten op dit onderdeel € 995.000 lager uitvalt. Daarnaast zijn de kosten van Opleiden en Onderwijs fors lager dan begroot, namelijk € 863.000. Dit komt door effecten van de regionalisering waardoor de systematiek van onderlinge verrekeningen niet meer matcht met de opgestelde begroting. Tegenover deze lagere kosten staan ook lagere opbrengsten.</p> <p>Naast bovengenoemde onderschrijdingen zijn ook lagere kosten gerealiseerd op overige projecten waaronder 25KV (299.000 voordeel) en Vastgoed brandweer (€ 105.000).</p>
	2.651 V	

Kosten crisisnoodopvang vluchtelingen

De totale begrote kosten voor crisisnoodopvang zoals besloten in het AB van 25 november 2015 bedraagt € 1.419.000. De dekking hiervan bestond uit de vergoedingen van de COA (€ 725.000) en uit (een deel van) het geprognosticeerde positieve resultaat van € 694.000). Door een herijking van het eerder genomen besluit en het niet vervullen van de

kassiersfunctie door de VRZHZ bedragen de werkelijke kosten voor de crisishulp € 323.000. Dit betekent een overschrijding ten opzichte van de begroting voor een bedrag van € 1.096.000. De kosten van crisishulp zijn door de betreffende gemeenten gedeclareerd en zijn gedekt uit het positieve resultaat van 2015. Hieronder een specificatie van de bedragen per gemeente.

	Bedrag <i>X € 1.000</i>
Alblasserdam	142
Dordrecht	23
Oud-Beijerland	66
Leerdam	26
Gorinchem	64
VRZHZ	2
Totaal	323

Baten

F. Rentebaten (€ 1.571.000 voordelig)

Dit betreft de toegerekende rente met betrekking tot de kapitaallasten en de reserves. Door de investeringen in 2014 is de toegerekende rente hoger ten opzichte van vorig jaar.

G. Goederen en diensten (€ 525.000 nadelig)

De lagere opbrengsten dan begroot worden per productgroep als volgt verklaard:

Productgroep	Bedrag <i>X € 1.000</i>	Toelichting
Directie VR	71 V	Betreft vergoedingen vanuit USAR en werkzaamheden die worden verricht ten behoeve van de 100% deelnemingen van de VR
Risico- en crisisbeheersing	31 V	
Bureau Gemeenten	5 V	
Bedrijfsvoering	47 V	
Brandweer	699 V	Een aanzienlijke deel van het voordeel binnen de Brandweer (€ 699.000) is afkomstig uit opbrengsten opleidingen (€ 344.000). In 2015 zijn meerdere leergangen 'bevelvoerders' afgesloten waardoor een positief resultaat is behaald. Door verkoop van afgeschreven (roerende) activa en resultaten op opbrengsten uit werken voor derden door de werkplaats materieel & logistiek is er circa € 172.000 aan positief resultaat gerealiseerd. Een deel van het positieve resultaat is afkomstig uit OMS vergoedingen door KPN (€ 50.000). De inkomsten uit OMS kent een dalende trend, als gevolg van minder abonnees. Naar

		verwachting zal dit onderdeel vanaf 2016 budgettair neutraal gaan verlopen. De FLO bijdrage gemeenten heeft ook een voordelig budgettair effect. Immers, er is op dit onderdeel een voordeel (€ 38.000), maar daar staan weer betaalde vergoedingen aan Loyalis tegenover.
GHOR	-69 N	Door een lagere inzet ten behoeve van het project Spoorzone zijn de baten bij de GHOR € 47.000 lager dan begroot. Tevens stonden hier de directe personele kosten voor detachering geraamd. Door het uit dienst treden van de gedetacheerde medewerker, zijn de hier aan gerelateerde baten niet geheel gerealiseerd.
Algemene middelen	-236 N	Dit betreft het begrote renteresultaat. De werkelijke rentebaten en lasten zijn apart opgenomen in de exploitatie.
Projecten	-1.073 N	De lagere baten ten opzichte van de begroting worden grotendeels veroorzaakt door lagere inkomsten voor Opleiden en oefenen voor een bedrag van € 863.000. Daarnaast zijn lagere baten gerealiseerd op andere projecten waaronder 25KV (€ 258.000) en Spoorzone (€ 67.000).
	525 N	

H. Inkomensoverdrachten (Rijk) (1.049.000 voordeel)

De hogere inkomsten worden verklaard door de subsidie Impuls Omgevingsveiligheid voor een bedrag van € 1.051.000. Zie ook onderdeel E.

I. Inkomensoverdrachten overheid (niet Rijk) (1.353.000 nadeel)

De lagere inkomsten worden grotendeels verklaard door een lager afrekening in Box 3 met de betreffende gemeenten voor een bedrag van € 532.000. Tegenover deze lager inkomsten staan lagere uitgaven voor hetzelfde bedrag. Derhalve heeft deze onderschrijving geen invloed op het resultaat.

Door de lagere inkoopkosten van de oefeningen OTO zijn de doorbelaste bedragen aan de gemeenten lager dan begroot (circa € 28.000).

Door lagere huisvestingskosten dan begroot zijn de doorbelastingen naar de gemeenten vanuit bedrijfsvoering circa € 75.000 lager.

Bij het AB-besluit met betrekking tot de crisisnoodopvang vluchtelingen is er vanuit gegaan dat de VRZHZ een kassiersfunctie zou vervullen waarbij de vergoedingen vanuit het COA direct gestort worden bij de VRZHZ. Na het besluit is duidelijk geworden dat het COA de vergoedingen voor kosten crisisnoodopvang direct uitkeert aan de betreffende gemeenten. Hierdoor is het begrote bedrag van € 725.000 niet gerealiseerd.

J. Saldo van de rekening (€ 694.000 nadeel)

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 25 november 2015 is besloten om de financiering van het verschil tussen de lasten en de baten van de kosten crisishulpverlening vluchtelingen vanuit (een deel van) het geprognosticeerde positieve resultaat van de VRZHZ te laten plaatsvinden. Dit heeft geleid tot een saldo op de post Saldo van de rekening voor een bedrag van € 694.000.

K. Mutaties reserves (€ 860.000 nadeel)

Voor een overzicht van de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves wordt verwezen naar onderdeel 7.3.4.1.

Het verschil tussen de begrote toevoegingen en de werkelijke toevoeging ad € 30.000 wordt verklaard door een hogere dotatie aan de reserve egalisatie kapitaallasten.

De lagere onttrekking aan de reserves wordt voor een bedrag van € 758.000 verklaard door lagere uitgaven op projecten uit de reserve organisatie ontwikkeling dan begroot. Ultimo 2015 zijn de projecten niet volledig uitgevoerd. Voor een toelichting wordt verwezen naar onderdeel 7.3.4.1.

6.2   *Aanwending post onvoorzien*

In de begroting is 2015 is rekening gehouden met een post onvoorzien van € 10.000. Deze post is in 2015 niet aangewend.

6.3   *Overzicht algemene dekkingsmiddelen*

De baten en lasten op de algemene dekkingsmiddelen kunnen als volgt worden weergegeven.

	Realisatie 2014	Primaire begroting	Begroting na wijziging	Realisatie 2015
<i>Lasten</i>				
Rentelasten	1.098.847	38.359	36.242	1.151.825
Toevoegingen aan reserves	36.884	-	-	798.079
Overige verrekeningen van kostenplaatsen	68.936	-	-	64.792
<i>Totaal lasten</i>	<i>1.204.667</i>	<i>38.359</i>	<i>36.242</i>	<i>2.014.696</i>
<i>Baten</i>				
BDUR	5.729.966	-	5.627.091	5.647.509
Gemeentelijke bijdragen	4.925.790	-	4.945.790	4.945.792
Rente	1.434.073	-	36.242	1.578.700
Renteresultaat	-	238.359	236.242	-
Onttrekking reserves	-	-	-	761.837
Saldo van de rekening	-	-	694.302	-
<i>Totaal baten</i>	<i>12.089.829</i>	<i>238.359</i>	<i>11.539.667</i>	<i>12.933.839</i>
Totaal algemene dekkingsmiddelen	-10.885.161	-200.000	-11.503.425	-10.919.142

Voor een toelichting op de post Saldo van de rekening in de begroting na wijziging wordt verwezen naar onderdeel J. onder de Analyse van de afwijkingen tussen begroting na wijziging en realisatie 2015.

Gemeentelijke bijdragen

In onderstaande tabel zijn in de kolom Inwonerbijdragen (IWB) de gemeentelijke bijdragen opgenomen die aansluiten in het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. Voor de volledigheid zijn in de tabel ook de bijdragen opgenomen welke zijn verantwoord binnen de overige productgroepen. De gerealiseerde bedragen zijn gelijk aan de begrote bedragen.

Gemeente	aantal inwoners	IWB per gemeente aan VRZHZ (incl box 2)	Box 1 basis-brandweerverzorg	Box 3 Plustaak (maatwerk)	Box 3 Overig (bureau gemeenten)	Box 4 Huisvesting	Box 5 Overhead	Totaal inwoner- en boxen
Alblasserdam	19.715	201.522	737.586	-	4.314	138.648	131.233	1.213.303
Dordrecht	118.750	1.213.835	6.644.292	1.105.759	25.908	697.855	775.316	10.462.965
Hendrik-Ido-Ambacht	28.823	294.621	913.770	15.957	6.314	-	168.525	1.399.187
Papendrecht	32.126	328.384	908.956	-	7.013	-	182.235	1.426.588
Sliedrecht	24.471	250.137	816.795	-	5.355	-	159.982	1.232.268
Zwijndrecht	44.545	455.328	1.827.542	-	9.682	-	297.184	2.589.737
Drechtsteden	268.430	2.743.827	11.848.941	1.121.716	58.586	836.503	1.714.475	18.324.048
Giessenlanden	14.489	148.103	787.976	-	4.105	-	136.009	1.076.192
Gorinchem	35.236	360.174	1.463.531	72.246	10.021	-	197.929	2.103.901
Hardinxveld-Giessendam	17.720	181.129	1.093.110	-	5.050	28.443	140.245	1.447.977
Leerdam	20.662	211.202	1.131.102	1.500	5.859	27.898	152.755	1.530.316
Molenwaard	29.092	297.372	1.420.670	-	8.257	-	274.351	2.000.650
Zederik	13.636	139.384	848.109	2.760	3.882	-	130.848	1.124.983
Alblasserwaard & Vijfheerenlanden	130.835	1.337.364	6.744.498	76.506	37.173	56.341	1.032.137	9.284.019
Binnenmaas	28.716	293.528	1.728.618	11.040	6.638	-	255.342	2.295.166
Cromstrijen	12.768	130.512	546.105	2.127	2.944	-	105.312	787.000
Korendijk	10.733	109.711	864.488	-	2.474	22.936	119.966	1.119.575
Oud-Beijerland	23.670	241.949	788.022	6.108	5.485	115.196	156.569	1.313.329
Strijen	8.697	88.898	360.765	-	2.013	-	66.199	517.875
Hoeksche Waard	84.584	864.598	4.287.998	19.275	19.554	138.132	703.388	6.032.945
TOTAAL	483.849	4.945.789	22.881.437	1.217.497	115.313	1.030.976	3.450.000	33.641.012
Bijdrage per inwoner		10,22						

Brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR)

Voor een specificatie van de ontvangen BDUR in 2015 wordt verwezen naar hoofdstuk 10.

6.4 Incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten

	Realisatie 2014			Raming 2015 oorspronkelijk			Raming 2015 na wijziging			Realisatie 2015		
	lasten	baten	Saldo	lasten	baten	Saldo	lasten	baten	Saldo	lasten	baten	Saldo
Directie VR	1.424	2.926	1.502	-	14	14	1.419	739	-680	323	-	-323
RCB	120	101	-19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BV	1.539	847	-692	-	-	-	-	-	-	22	-	-22
Gemeenten	-	17	17	-	-	-	-	-	-	11	11	-
BRW	774	4.498	3.724	164	46	-118	164	46	-118	1.482	1.125	-357
GHOR	92	231	139	-	6	6	-	6	6	-	-	-
Algemene Middelen	-	-	-	-	-	-	-	694	694	-	-	-
GMC	-	53	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Projecten	2.506	2.405	-101	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reserveringen	50	-	-50	66	164	98	66	164	98	1.127	750	-377
Totaal	6.505	11.078	4.573	230	230	-	1.649	1.649	-	2.965	1.886	-1.079

De incidentele baten en lasten kunnen als volgt worden toegelicht:

Bedrijfsvoering: betreft de eenmalige kosten voor de aanschaf van additionele licenties.

Gemeenten: betreft de aanschaf van portofoons en de aanpassing aan de alarmeringscomputer welke één op één zijn doorbelast aan de gemeenten.

Brandweer: Inhuur ten behoeve van de ingebruikname software en voertuig onderhoud ambulancedienst (€ 118.000 L), inhaalslag aanschaf kazernekleding en uitgaanstenu (€ 151.000 L), inrichting van satellietwerkplaatsen ten behoeve van de aanleg van grijpvoorraden van kleine onderhoudsmaterialen (€ 92.000 L), uitgaven en inkomsten met betrekking tot de subsidie Impuls Omgevingsveiligheid (€ 1.051.000 B/L) en opbrengst verkoop blusboot (€ 75.000 B).

Voor een specificatie van de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves wordt verwezen naar 7.3.4.1 waarbij wordt opgemerkt dat de mutaties in de reserve dekking kapitaallasten als structurele baten en lasten worden aangemerkt.

6.5 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

In paragraaf 7.3.4.1 is een overzicht opgenomen van het verloop van de reserves. De reserve dekking kapitaallasten wordt aangemerkt als structurele dekkingsmiddelen aangezien de onttrekkingen aan deze reserve gelijk is aan de afschrijvingstermijn van de daarbij behorende investering.

6.6 WNT-verantwoording 2015 VRZHZ

Conform de Wet Normering Topinkomens is in onderstaande overzicht de bezoldiging opgenomen van het eerste leidinggevende niveau dat wordt aangemerkt als topfunctionaris. Binnen de Veiligheidsregio zijn geen andere functionarissen in dienst die een hogere bezoldiging genieten dan het in de WNT genoemde maximum voor 2015.

Bedragen x € 1	NAAM	
Naam	C.H.W.M. Post	
Functie(s)	Directeur	
Duur dienstverband in 2014	1/1 - 31/12	
Omvang dienstverband (in fte)	1	
Gewezen topfunctionaris?	nee	
(Fictieve) dienstbetrekking?	nee	
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	ja	
	2015	2014
<i>Bezoldiging</i>		
Beloning	124.042	115.927
Belastbare onkostenvergoedingen	669	180
Beloningen betaalbaar op termijn	15.069	17.787
Totaal bezoldiging	139.779	133.894
Toepasselijk WNT-maximum	178.000	230.474
Motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.

In onderstaand overzicht zijn de toezichthouders (conform Wvr) opgenomen. De toezichthoudende taak hebben zij onbezoldigd uitgeoefend.

Naam	Functie	Periode
Dhr J.G.A. Paans	Burgemeester gemeente Alblisserdam	Vanaf 1-7
Dhr J. Heijkoop	Burgemeester gemeente Alblisserdam	Tot 30-6
Dhr A.J. Borgdorff	Burgemeester gemeente Binnenmaas	
Dhr J.J. Luteijn	Burgemeester gemeente Cromstrijen	
Dhr A.A.M. Brok	Burgemeester gemeente Dordrecht	
Mw E. Boot	Burgemeester gemeente Giessenlanden	Heel 2015
Dhr W. Kate	Waarnemend burgemeester gemeente Giessenlanden	Heel 2015
Dhr A.C. Barske	Burgemeester gemeente Gorinchem	Tot 8-6
Dhr G. Veldhuijzen	Waarnemend burgemeester gemeente Gorinchem	Vanaf 15-6
Dhr R. Augusteijn	Burgemeester gemeente Hardinxveld-Giessendam	
Dhr J. Heijkoop	Burgemeester gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	
Dhr S. Stoop	Burgemeester gemeente Korendijk	
Dhr M. Houtman	Burgemeester gemeente Leerdam	
Dhr D.R. van der Borg	Burgemeester gemeente Molenwaard	
Dhr K. Tigelaar	Burgemeester gemeente Oud-Beijerland	
Dhr C.J.M. de Bruin	Burgemeester gemeente Papendrecht	
Dhr A.P.J. van Hemmen	Burgemeester gemeente Sliedrecht	
Dhr A.J. Moerkerke	Burgemeester gemeente Strijen	
Dhr C.J.J. van Ee	Burgemeester gemeente Zederik	Heel 2015
Dhr A.F. Bonthuis	Waarnemend burgemeester gemeente Zederik	Vanaf 14-12
Dhr D.J. Schrijer	Burgemeester gemeente Zwijndrecht	

6.7 *Rechtmatigheid*

Organisatie-eenheid	Exploitatie	Investerings	Totaal
Directie Veiligheidsregio	0	0	0
Risico- en crisisbeheersing	0	7.298	7.298
Bedrijfsvoering	0	280.786	280.786
Bureau Gemeenten	0	0	0
Directie Brandweer	0	25.773	25.773
Bureau GHOR	0	0	0
GMC	0	0	0
Projecten	0	0	0
Totaal	0	313.857	313.857
Tolerantie 1%			€ 460.000

In onderstaande tabel is per productgroep de overschrijding op de investeringen weergegeven:

PG	AB besluit	Betreft	Overschrijding
RCC	AB 2015-1798	Volkswagen Polo Piket VF ROT (18-133)	7.298
BV	AB 2015-1798	Klimaataanpassing kazerne Alblasserdam	2.719
	AB 2015-1798	Uitbreiding ICT opslagcapaciteit	3.067
	AB 2015-1804	Kazerne Maasdam	55.000
	AB 2015-1804	Kazerne Arkel	19.000
	AB 2015-1804	Kazerne Nieuw Lekkerland	197.000
	AB 2015-1804	Kazerne HI Ambacht	4.000
BRW	AB 2015-4026	Dienswagen commandant Dordrecht 2011	1.215
	AB 2014-2141	Midlife update tankautospuiten 2014	2.404
	AB 2014-2141	Duikapparatuur 2014	359
	AB 2014-2141	Bluskleding jeugdbrandweer 2014	3.499
	AB 2013-3065	Testapparatuur APK keuringen 2014	29
	AB 2015-4026	Dienstbus DB585 Sliedrecht 2014	751
	AB 2015-4026	TS 815 Leerdam 2014	1.119
	AB 2015-4026	TS 411 HI Ambacht 2014	1.337
	AB 2015-4026	TS 201 Dordrecht 2014	1.398
	AB 2015-4026	PM 782 Binnenmaas wvd 2014	1.392
	AB 2015-4026	DA 91 Dordrecht aml 2014	2.409
	AB 2015-4026	WVD 785 ZuidBeijerland 2014	475
	AB 2015-4026	Logistiek voertuig 2015	3.870
	AB 2014-2140	Ademluchttoestel 2015	983
AB 2014-2140	Hoogwerker 2015	561	
AB 2014-2140	Midlife update tankautospuut 2015	3.974	
		Totaal	313.859

Tegenover de overschrijding bij Risico- en crisisbeheersing staat een krediet dat in 2015 niet is aangewend en ultimo 2015 is vervallen. Per saldo is sprake van een onderschrijding op de kredieten binnen Risico- en crisisbeheersing van circa € 8.000.

De overschrijding binnen Bedrijfsvoering wordt grotendeels veroorzaakt door de overname van de kazernes. Voor individuele kazernes zijn na aanvraag van de kredieten aanpassingen gedaan naar aanleiding van de geconstateerde verschillen in het aantal over te nemen m2

grond. Deze aangepaste investeringsbedragen en de daarbij behorende kapitaallasten zijn verwerkt in de rekenrapporten welke in het Algemeen bestuur van 25 november jl. zijn vastgesteld. Hiermee is impliciet akkoord gegaan met de bovengenoemde aanpassingen.

Naast de genoemde overschrijding heeft op een aantal kazernes onderschrijding plaats gevonden voor een bedrag van € 485.000. Hiermee komt de totale onderschrijding op de kredieten voor de overname van de kazernes uit op een bedrag van circa € 210.000.

Voor de brandweer is in 2015 is voor een totaal bedrag van € 2.169.667 aan kredieten afgesloten. De realisatie op een deel van deze kredieten heeft een overschrijding van in totaal circa € 26.000 (1,19%). Deze overschrijding wordt volledig gecompenseerd door een onderschrijding op de overige investeringsbudgetten, waardoor er gesaldeerd een onderschrijding is van 0,79% van het totaal bedrag aan afgesloten kredieten.

Aan het bestuur wordt voorgesteld deze overschrijdingen op de kredieten te accepteren bij het vaststellen van de jaarrekening.

7 Balans

7.1 Balans

Activa	31 december 2015	31 december 2014
Vaste activa		
1. Materiële vaste activa		
a. Investerings met een economisch nut	69.935.843	46.848.278
<i>Subtotaal Materiële vaste activa</i>	<u>69.935.843</u>	<u>46.848.278</u>
2. Financiële vaste activa		
a. Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	36.000	36.000
b. Leningen aan deelnemingen	1.950.000	100.000
c. Overige langlopende leningen	-	280.000
<i>Subtotaal Financiële vaste activa</i>	<u>1.986.000</u>	<u>416.000</u>
<i>Totaal vaste activa</i>	<u>71.921.843</u>	<u>47.264.278</u>
Vlottende activa		
3. Voorraden		
a. Gereed product en handelsgoederen	20.202	17.979
<i>Subtotaal Voorraden</i>	<u>20.202</u>	<u>17.979</u>
4. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		
a. Vorderingen op openbare lichamen	578.811	1.061.556
b. Overige vorderingen	155.336	380.032
c. Uitzettingen in 's Rijks schatkist	530.571	6.591.294
<i>Subtotaal uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>	<u>1.264.718</u>	<u>8.032.882</u>
5. Liquide middelen	159.324	140.570
6. Overlopende activa	1.411.050	343.124
<i>Totaal vlottende activa</i>	<u>2.855.294</u>	<u>8.534.555</u>
TOTAAL GENERAAL ACTIVA	<u>74.777.137</u>	<u>55.798.834</u>

Passiva	31 december 2015	31 december 2014
Vaste passiva		
7. Eigen vermogen		
a. Algemene reserve	295.731	906.061
b. Bestemmingsreserves	4.383.847	2.661.235
c. Resultaat voor bestemming	1.403.917	2.817.623
<i>Subtotaal Eigen vermogen</i>	<u>6.083.495</u>	<u>6.384.919</u>
8. Voorzieningen	370.704	349.395
9. Vaste schulden		
a. Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	52.567.860	37.722.905
b. Gemeenten	2.878.000	-
<i>Subtotaal Vaste schulden</i>	<u>55.445.860</u>	<u>37.722.905</u>
<i>Totaal vaste passiva</i>	<u>61.900.059</u>	<u>44.457.219</u>
Vlottende passiva		
10. Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		
a. Overige schulden	4.299.015	3.083.637
<i>Subtotaal netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</i>	<u>4.299.015</u>	<u>3.083.637</u>
11. Overlopende passiva	8.578.063	8.257.978
<i>Totaal vlottende passiva</i>	<u>12.877.078</u>	<u>11.341.614</u>
TOTAAL GENERAAL PASSIVA	<u>74.777.137</u>	<u>55.798.834</u>

7.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

7.2.1 Activa

7.2.1.1 Materiële vaste activa

De VRZHZ beschikt uitsluitend over materiële vaste activa met een economisch nut. Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

De overgenomen kazernes in 2013 zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs zijnde de boekwaarde waartegen de kazernes zijn overgedragen van de gemeenten naar de VRZHZ.

Slijtende investeringen worden vanaf het jaar na ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. In september 2014 heeft het AB besloten dat de kazernes behoren tot materieel vast actief met een maatschappelijke bestemming, wat betekent dat de verkrijgingsprijs minus afschrijving de balanswaardering is en dat er niet afgeschreven wordt bij waardevermindering. Hier is alleen sprake van bij verkoop als blijkt dat de marktwaarde op dat moment kleiner is dan de boekwaarde.

Er wordt in het jaar nadat het krediet is afgesloten afgeschreven op het actief.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de Nota waarden en afschrijven.

7.2.1.2 Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs, zal afwaardering plaatsvinden.

De overige financiële vaste activa is gewaardeerd tegen nominale waarde.

7.2.1.3 Voorraden en onderhanden werk

Gereed product en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs of tegen lagere marktwaarde. De als "onderhanden werken" opgenomen producten zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals het aantal bestede uren tegen integrale kostprijs).

7.2.1.4 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

7.2.2 Passiva

7.2.2.1 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De onderhoudsregalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

7.3 Toelichting op de balans per 31 december 2015

7.3.1 Vaste activa

7.3.1.1 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreffen activa met een economisch nut. Het verloop van de boekwaarden van de materiële vaste activa is als volgt.

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2015	Investeringsen	Des- investeringsen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2015
Gronden en terreinen	2.547.291	3.709.136			6.256.427
Bedrijfsgebouwen	20.979.671	15.699.819	21.042	339.302	36.319.145
Vervoermiddelen	13.366.225	5.226.705		1.278.825	17.314.105
Machines, apparaten en installaties	2.250.486	667.994		358.393	2.560.087
Overige materiële vaste activa	7.704.606	948.874		1.167.401	7.486.079
Totaal	46.848.279	26.252.528	21.042	3.143.921	69.935.843

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 25 november 2015 zijn de brandweerkazernes overgedragen vanuit de gemeenten naar de Veiligheidsregio voor een bedrag van € 19.409.000. De desinvestering op de bedrijfsgebouwen betreft de afboeking van de ultimo 2014 geactiveerde direct toerekenbare kosten van de panden die uiteindelijk niet zijn overgedragen.

7.3.1.2 Kredieten

In de bijlage is de staat van de kredieten opgenomen. De volgende kredieten ouder dan 2 jaar waarvan beargumenteerd wordt voorgesteld deze mee te nemen naar 2016 zijn:

Omschrijving	AB d.d.	Over te brengen krediet	Reden niet afsluiten
Bedrijfsvoering		20.000	
Airconditioning ROT VR gebouw 2012	AB 2011-2447	10.000	In 2015 is een onderzoek uitgevoerd naar of en hoe de noodzakelijke aanpassingen aan de klimaatinstallatie kunnen worden uitgevoerd. Besluitvorming en uitvoering in 2016 zie toelichting hierboven
Airconditioning AC brandweer VR gebouw 2012	AB 2011-2447	10.000	
Brandweer		618.970	
Boot en trailer (OZ) 2011	AB 2010-474	40.800	Werkgroep is gestart. Boot wordt medio mei 2016 geleverd
Blusboot (OZ) 2012	AB 2011-2449	539.846	De laatste betaling is aangehouden ivm garantie afhandelingen en tbv aanschaf aanvullend gereedschap
OVD Voertuig Dordrecht 2012	AB 2011-1464/ AB 2015-4026	3.169	Voertuig wordt nog afgebouwd
Logistiek voertuig HW	AB 2015-4026	9.429	Voertuig wordt nog afgebouwd
Trekker materieel II Dordrecht 2012	AB 2011-1464/ AB 2015-4026	10.225	Voertuig wordt nog afgebouwd
Chemiepakken Dordrecht 2012	AB 2011-1464	15.500	Hoort bij bepakkings nieuwe ts-en

7.3.2 Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2015 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2015	Investerings	Aflossingen/ afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2015
Kapitaalverstrekkingen aan				
Deelnemingen	36.000	-	-	36.000
Leningen aan				
Deelnemingen	100.000	1.850.000	-	1.950.000
Overige langlopende leningen	280.000	-	280.000	-
Totaal	416.000	1.850.000	280.000	1.986.000

Onder de deelnemingen zijn de 100% kapitaalbelangen in Zuid-Holland Zuid Participatie B.V. en de Zuid-Holland Zuid Investerings B.V. opgenomen.

In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 25 november 2015 is besloten om de VRZHZ Participatie B.V. te liquideren. De activa en passiva worden na liquidatie ondergebracht in de ZHZ Investerings B.V. Op 8 januari 2016 is de naam van deze laatste deelneming gewijzigd in Spinel Veiligheidscentrum B.V.

In het Algemeen Bestuur van 25 november 2015 is besloten een lening te verstrekken aan de Zuid-Holland Zuid Participatie B.V. voor een bedrag van € 1.200.000. De looptijd van de lening is 10 jaar. De jaarlijkse aflossing bedraagt € 120.000 voor het eerst op 31 december 2016. Over de uitstaande hoofdsom wordt een rente ontvangen van 1,05% per jaar.

Op 19 maart 2015 is in het Dagelijks Bestuur besloten een lening te verstrekken aan de Zuid-Holland Zuid Investerings B.V. voor een bedrag van € 650.000. De looptijd van de lening is 5 jaar. De jaarlijkse aflossing bedraagt € 130.000 voor het eerst op 31 december 2016. Over de uitstaande hoofdsom wordt een rente ontvangen van 0,60% per jaar.

7.3.3 Vlottende activa

7.3.3.1 Voorraden

De voorraden kunnen als volgt worden gespecificeerd.

	31-12-2015	31-12-2014
Gereed product/handelsgoederen	20.202	17.979
Totaal	20.202	17.979

7.3.3.2 Uitzettingen korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden.

Omschrijving	31-12-2015	Voorziening oninbaar	31 -12- 2015 na voorziening	31-12-2014
Vorderingen op openbare lichamen	578.811	-	578.811	1.061.556
Vorderingen overige sectoren	152.183	-	152.183	378.379
Overige vorderingen	3.153	-	3.153	1.654
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	530.571	-	530.571	6.591.294
Totaal	1.264.718	-	1.264.718	8.032.882

De daling van de vorderingen op openbare lichamen wordt grotendeels verklaard door de vordering op de gemeente Dordrecht ultimo 2014 van € 455.000 met betrekking tot de huisvestingskosten. Eind 2015 is deze vordering opgenomen onder de overlopende activa.

Door de investeringen in 2015 is het bedrag dat wordt aangehouden in 's Rijks schatkist fors lager dan ultimo 2014.

7.3.3.3 Liquide middelen

Binnen de post liquide middelen kan het volgende onderscheid worden gemaakt.

Omschrijving	31-12-2015	31-12-2014
Kassaldi	1.512	4.389
Banksaldi	157.812	136.181
Totaal	159.324	140.570

7.3.3.4 Overlopende activa

Binnen de post overlopende activa kan het volgende onderscheid worden gemaakt.

Omschrijving	31-12-2015	31-12-2014
Vooruitbetaalde bedragen	367.663	49.411
Nog te ontvangen van derden	1.043.387	293.713
Totalen	1.411.050	343.124

De stijging van de vooruitbetaalde bedragen ten opzichte van 2014 wordt met name veroorzaakt door de betaalde BPM op aangeschafte voertuigen van € 246.000.

De hogere vorderingen op derden ten opzichte van 2014 worden verklaard door de te factureren huisvestingskosten van € 655.000 (inclusief Dordrecht € 585.000) en de nog te ontvangen huur over het 2^e halfjaar van de Ambulancedienst Zuid-Holland Zuid voor een bedrag van € 150.000.

7.3.4 Vaste passiva

7.3.4.1 Eigen vermogen

Reserves

Het verloop van de reserves is in onderstaand overzicht weergegeven.

Omschrijving	1-1-2015	Bestemming resultaat 2014	Resultaat 2015	Rente	Overige toevoeging	Onttrekking	31-12-2015
<i>Algemene reserves</i>							
Algemene reserve Veiligheidsregio	906.061	-	-	36.242	111.837	-758.409	295.731
<i>Totaal algemene reserves</i>	<i>906.061</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>36.242</i>	<i>111.837</i>	<i>-758.409</i>	<i>295.731</i>
<i>Bestemmingsreserves</i>							
Egalisatiereserve groot onderhoud blusboot	73.337	-	-	-	86.000	-	159.337
Dekking kapitaalslasten	1.128.111	-	-	28.550	54.503	-166.226	1.044.938
Participatie BV/Investerings BV	36.000	-	-	-	-	-36.000	-
Reserve egalisatie kosten opleiden	60.981	-	-	-	50.000	-	110.981
Veiligheidsregio	75.837	-	-	-	-	-75.837	-
Reserve egalisatie kapitaallasten	-	817.623	-	-	843.416	-	1.661.039
Reserve Schoner werken	-	-	-	-	650.000	-	650.000
Reserve Inzet Organisatie Ontwikkeling	1.286.969	-	-	-	-	-529.417	757.552
<i>Totaal bestemmingsreserves</i>	<i>2.661.235</i>	<i>817.623</i>		<i>28.550</i>	<i>1.683.919</i>	<i>-807.480</i>	<i>4.383.847</i>
<i>Resultaat voor bestemming</i>	<i>2.817.623</i>	<i>-2.817.623</i>	<i>1.403.917</i>				<i>1.403.917</i>
Totaal generaal	6.384.919	-2.000.000	1.403.917	64.792	1.795.756	-1.565.889	6.083.495

Resultaatbestemming 2014

Het resultaat van 2014 ad € 2.817.623 is voor een bedrag van € 817.623 toegevoegd aan de bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten. Een bedrag van € 2.000.000 is uitgekeerd aan de gemeenten.

Algemene reserve

Veiligheidsregio

Deze algemene reserve is bestemd voor de egalisatie van incidentele, niet voorziene, tegenvallers binnen de VRZHZ als concern. De toevoeging bedraagt de saldi van de opgeheven reserves Participatie BV/Investerings BV en Veiligheidsregio. De onttrekking betreft de kosten van het project regionalisering brandweerkazernes (€ 108.409) en de vorming van de reserve schoner werken (€ 650.000) .

Bestemmingsreserves

Egalisatiereserve groot onderhoud blusboot

De VRZHZ beschikt over een blusboot. De reserve blusboot is een bestemmingsreserve, bestemd voor kosten van buitengewoon, niet voorzien onderhoud van de blusboot. In 2015 is de oude blusboot vervangen door een nieuwe blusboot en is bij de jaarrekening 2014 de bestemming van de reserve gewijzigd in een egalisatiereserve groot onderhoud blusboot. Het groot onderhoud kan in de loop der jaren uit deze reserve gedekt worden.

Reserve dekking kapitaallasten

Investerings die geheel of gedeeltelijk worden gefinancierd met reserves worden bruto geactiveerd. Het bedrag dat wordt gefinancierd uit een algemene reserve of een subsidie wordt in deze specifieke bestemmingsreserve geboekt. Jaarlijks wordt een bedrag aan afschrijving en rentelasten aan deze reserve onttrokken. Als het ware wordt de reserve over de gehele afschrijvingsduur van de investering verdeeld. Het rentepercentage bespaarde rente is gelijk aan het rentepercentage over de investering. Zo wordt voorkomen dat er budgettaire afwijkingen ontstaan. In 2015 is een bedrag van € 166.226 onttrokken ter dekking van de kapitaallasten.

Reserve Participatie en Investerings B.V.

Deze reserve is per 1 januari 2015 opgeheven. Het saldo is toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve egalisatiekosten opleiden

Voor alle repressieve functies binnen de brandweer is oefenen noodzakelijk. Landelijk zijn er richtlijnen meegegeven over de normering per functie en welke onderdelen beoefend en getraind dienen te worden. Voor de officieren wordt daarom vierjaarlijks een trainingsweek onder realistische omstandigheden georganiseerd. Dit vindt plaats op een oefencentrum dat geschikt is voor het behalen van de beoogde oefendoelen bij complexe inzetten en grootschalig optreden. De piekkosten voor deze periodieke oefeningen voor een bedrag van € 200.000 worden uit de reserve gedekt. Jaarlijks vindt een gelijke dotatie van € 50.000 plaats aan deze reserve vanuit de bestaande budgetten.

Reserve veiligheidsregio

Deze reserve is per 1 januari 2015 opgeheven. Het saldo is toegevoegd aan de algemene reserve.

Reserve egalisatie kapitaallasten

Uit deze reserve wordt het verschil tussen de werkelijke kapitaallasten en de begrote kapitaallasten gedekt. De begrote kapitaallasten zijn berekend op basis van de systematiek van de gemiddelde kapitaallasten. Uit de resultaatbestemming van 2014 is een bedrag van € 817.623 gestort in deze reserve. In 2015 bedraagt de toevoeging € 843.416 .

Reserve schoner werken

Door de VRZHZ is een eerste inschatting gemaakt van de financiële consequenties van het invoeren van schoner werken. Uit deze eerste inschatting blijkt dat hiervoor circa € 325.000 op jaarbasis nodig. Gegeven de taakstelling waar de VRZHZ voor staat, is het niet mogelijk

om deze exogene ontwikkeling binnen de begroting op te vangen. Daarbij betreft het een recente ontwikkeling waar pas in de tweede helft van 2015 de eerste informatie over beschikbaar kwam. Daarom is in het kader van het meerjarenperspectief deze ontwikkeling niet meegenomen en is hiervoor niet eerder budget of krediet aangevraagd.

De VRZHZ vindt het belangrijk om haar medewerkers optimaal te beschermen. Omdat er binnen de begroting geen structurele dekking voor is, wordt voorgesteld om hiervoor een bestemmingsreserve te vormen waaruit de eerste kosten kunnen worden gedekt. Nadat er een structurele financiële oplossing is, kan de (dan eventueel resterende) bestemmingsreserve vrij vallen. Elk jaar opnieuw zullen wij de feitelijke situatie (kosten in relatie tot mogelijke financiering door het rijk) opnieuw beoordelen.

Reserve Inzet Organisatieontwikkeling

Via de resultaatbestemming 2013 heeft het bestuur ingestemd met de vorming van de Reserve Inzet Organisatieontwikkeling (€1.590.000) met als doel investeringen te plegen in het kader van organisatieontwikkeling in de jaren 2014 en 2015. Door de organisatie van koningsdag en de reorganisatie zijn in 2015 niet alle voorgenomen projecten uitgevoerd. Voor een aantal projecten is in de besluitvorming van BURAP II ingestemd om een deel van deze projecten uit te voeren in 2016. Het gaat om een bedrag van € 391.000.

Uit de jaarrekening 2015 blijkt daarnaast een restant bedrag van € 367.000. Bij Burap-II is gevraagd het toen geprognosticeerde restant van € 67.000 in te mogen zetten voor andere onderdelen van de organisatieontwikkeling waar nu nog geen dekking voor is, zoals bijvoorbeeld de inzet van de CIO en het programma digitaal werken.

De afgelopen maanden heeft het inzicht gebracht dat, op basis van realistische inschatting, aandacht nodig is voor de balans tussen:

1. Heroriëntatie op de in gang gezette deeltrajecten;
2. Nieuwe organisatieontwikkelingen die om aandacht vragen zoals digitaal werken en de ontwikkelingen rondom de omgevingswet;
3. Het vrijvallen van de reserve waar het gaat om middelen die niet benodigd zijn.

Het uitwerken van dit geheel vraagt zorgvuldigheid en meer tijd dan past binnen het tot stand komen van de jaarrekening 2015. Het is gewenst de samenhang tussen deze ontwikkelingen en de opgave uit het meerjarenperspectief goed in beeld te houden. Om die reden wordt voorgesteld de nadere voorstellen uit te werken op weg naar Burap-I.

In onderstaand overzicht is een verloop te zien van de uitputting van de deelprojecten van deze reserve in 2015.

Omschrijving	Door AB gevoteerd bedrag	1-1-2015	Realisatie 2015	31-12-2015	Prognose 2016 conform BURAP-II	Restant
Org ontw: oefenterrein	40.000	-	-	-	-	-
Org ontw: risicobeheersing	200.000	200.000	4.473	195.527	179.650	15.877
Org ontw: zorgcontinuïteit	70.000	50.487	50.487	-	-	-
Org ontw: crisisbeheersing	30.000	30.000	-	30.000	30.000	-
Org ontw: evenementenloket	30.000	30.000	30.000	-	-	-
Org ontw: pilot TS4	190.000	171.907	116.547	55.360	-	55.360
Org ontw: voorber kosten pilots	60.000	59.134	90	59.044	-	59.044
Org ontw: elektronische leeromgeving	60.000	60.000	32.929	27.071	27.071	-
Org ontw: nw werkwijze HV-1	50.000	50.000	21.911	28.089	-	28.089
Org ontw: oefenprogramma pilots TS4	100.000	100.000	42.076	57.924	-	57.924
Org ontw: trainen leidinggevenden BRW	30.000	22.768	20.892	1.876	-	1.876
Org ontw: opleidingen reorganisatie BRW	165.000	160.844	30.575	130.269	70.372	59.897
Org ontw: HRM visie (AW)	100.000	100.000	-	100.000	84.000	16.000
Org ontw: communicatie (AW)	100.000	16.990	16.990	-	-	-
Org ontw: fin huishouding	15.000	15.000	3.775	11.225	-	11.225
Org ontw: personeelsdossiers	125.000	119.965	83.798	36.167	-	36.167
Org ontw: informatiehuishouding	100.000	35.945	35.945	-	-	-
Org ontw: inkoop/bovenreg samenw	25.000	25.000	-	25.000	-	25.000
Org ontw: versterk gem kolom	40.000	4.064	4.064	-	-	-
Org ontw: MT	60.000	34.865	34.865	-	-	-
Totaal	1.590.000	1.286.969	529.417	757.552	391.093	366.459

7.3.4.2 Voorzieningen

In onderstaand overzicht is het verloop van de voorzieningen weergegeven in 2015. In de kolom "Vrijval" zijn de bedragen weergegeven die ten gunste van de rekening van baten en lasten zijn vrijgevallen.

Omschrijving	1-1-2015	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2015
Onderhoud SB/Voertuigen	173.398	42.333	-	12.282	203.449
Onderhoud VR-Gebouw	74.900	50.000	-	7.645	117.255
Frictiekosten HBHB	51.097		436	50.661	-
Meldkamer	50.000		-	-	50.000
Totalen	349.395	92.333	436	70.588	370.704

Voorziening onderhoud SB/voertuigen

In 2015 heeft vanuit de gelden van het project Spoorzone een dotatie van €42.333 plaatsgevonden. Tevens is een bedrag van €12.282 aan onderhoudskosten onttrokken uit deze voorziening. Door correctief onderhoud en huur van een vervangend voertuig wegens buitendienstzetting is de onttrekking hoger geweest dan gepland.

Voorziening onderhoud VR-gebouw

Deze voorziening is gevormd voor het uitvoeren van het onderhoud, zoals in het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) is weergegeven. In 2015 heeft een dotatie van € 50.000 plaatsgevonden en is een aanwending gedaan van € 8.400 conform het MJOP voor de eerste tien jaar.

Voorziening frictiekosten HBHB

Deze voorziening is gevormd om de frictiekosten op te vangen door de beëindiging van de interregionale opleidingsschool (Hollandse Brandweer en Hulpverleningsbond). De regionale brandweer detacheerde personeel uit aan deze vereniging. Uiteindelijk zijn de resterende reserves geschonken aan de regionale brandweer ter dekking van de ontstane frictiekosten. In 2015 is het resterende saldo van de voorziening hier vrijwel volledig voor ingezet.

Voorziening Meldkamer

Deze voorziening is gevormd voor het samenvoegen van de Meldkamers in de Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO) De te verwachte desintegratiekosten zijn € 50.000. Deze kosten hebben betrekking op het ontmantelen van de huidige meldkamer op het Oranjepark.

7.3.4.3 Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De VRZHZ heeft op 31 december 2015 de volgende langlopende schulden:

Omschrijving	01-01-2015	Toevoegingen	Aflossingen/ afschrijvingen	31-12-2015	Aflossings- verplichting 2016	Rentelasten 2015
Onderhandse leningen van						
Binnenlandse Banken en overige financiële instellingen	37.722.905	16.500.000	1.655.045	52.567.860	2.136.370	1.143.400
Gemeenten	-	2.878.000	-	2.878.000	53.364	7.195
Totaal	37.722.905	19.378.000	1.655.045	55.445.860	2.189.734	1.150.595

Ten behoeve van de overname van de brandweerkazernes, waartoe in het algemeen bestuur van 25 november 2015 is besloten, zijn een 4-tal leningen afgesloten. Twee leningen zijn afgesloten bij de BNG Bank voor een bedrag van € 13.000.000 en € 3.500.000 (totaal € 16.500.000). Voor de financiering van de kazernes in de gemeenten Giessenlanden en Hendrik Ido Ambacht zijn langlopende leningen afgesloten bij deze gemeenten voor een bedrag van € 1.418.000 respectievelijk € 1.460.000.

De rentepercentages op de leningen bij de BNG Bank variëren tussen 2,22% en 3,85%. Het rentepercentage van de leningen van de gemeenten bedraagt 2,40%. Dit is gelijk aan het gemiddelde percentage van de leningen die aangetrokken zijn ten behoeve van de financiering van de kazernes bij de BNG.

7.3.5 Vlottende passiva

7.3.5.1 Kortlopende schulden

De kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd.

Omschrijving	31-12-2015	31-12-2014
Overige schulden	4.299.015	3.083.637
Totalen	4.299.015	3.083.637

Overige schulden

Omschrijving	31-12-2015	31-12-2014
Crediteuren	3.619.672	1.833.164
Belastingdienst	1.137.013	1.166.303
Nog te betalen kosten	103.676	84.170
Totalen	4.860.361	3.083.637

De stijging van het crediteurensaldo ultimo 2015 wordt onder andere veroorzaakt door een aantal investeringsfacturen dat openstaat in verband met de aanschaf van vervoermiddelen en de notariskosten in verband met de overname van de brandweerkazernes.

De schuld aan de belastingdienst betreft de nog te betalen loonheffingen over december 2015.

7.3.6 Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt.

Omschrijving	31-12-2015	31-12-2014
Nog te betalen kosten	2.313.920	1.252.899
Ontvangen voorschotten EU en Rijkssubsidies	6.035.739	5.909.955
Onderhanden werk opleidingen	126.994	398.433
Overlopende passiva	101.410	696.691
Totalen	8.578.063	8.257.978

Nog te betalen bedragen

De nog te betalen bedragen kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Omschrijving	31-12-2015
Huur Oranjepark	507.445
Afrekening Box 3	539.821
Declaraties kosten crisishulpopvang vluchtelingen	321.071
Rente langlopende leningen	185.060
Overige kosten	760.523
Totalen	2.313.920

In het herijkte besluit van het algemeen bestuur is opgenomen dat de gemaakte kosten voor crisishulpverlening van vluchtelingen welke niet worden vergoed door het COA bij de veiligheidsregio in rekening kunnen worden gebracht.

Ontvangen voorschotten EU- en rijkssubsidies

De ontvangen voorschotten van subsidies betreffen niet bestede, geormerkte gelden. Het verloop hiervan is als volgt te specificeren.

Specificatie gesubsidieerde projecten	1-1-2015	Toevoeging	Aanwending	31-12-2015
25 KV Spanningstester (CLU+)	1.424.962	402.792	145.060	1.682.694
Crismas		411.051	221	410.830
Cosmic	69.512	6.820	4.518	71.814
ESF	39.521			39.521
Prisma	57.790	195.513	151.744	101.559
Predict	124.108		127.643	-3.535
ROAZ	14.990		14.990	-
Spoorzone	4.172.914		476.234	3.696.680
USAR	6.156	135.466	136.209	5.413
Impuls Omgevingsveiligheid		1.050.714	1.024.314	26.400
Overige Europese subsidies		5.717	1.354	4.363
Totaal	5.909.953	2.208.073	2.082.287	6.035.739

ESF

Ten aanzien van het ESF-project wordt onderstaand een verloopoverzicht weergegeven van de bestedingen van de afgelopen jaren.

Bestedingen	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Totaal
Overige kosten	245.203	53.210	20.741	9.662			328.816
Honoraria praktijk docenten	39.951	13.920		297			54.168
Boeken	14.868						14.868
Kosten overige lesmiddelen	6.657			735			7.392
Honoraria chauffeur TAS	2.499	2.514					5.013
Reiskosten chauffeur TAS	62	70					132
Overige projectkosten	6.283						6.283
Totaal	315.523	69.714	20.741	10.694	-	-	416.672

Het saldo ultimo 2015 is ongewijzigd ten opzichte van 2014. De subsidie is bedoeld voor verbetering van kwaliteit van brandweeropleidingen. De verwachting is dat in 2016 de subsidie onder andere aangewend wordt voor het aanpassen van de leergangen en het bijscholen van de instructeurs om de nieuwe elektronische leeromgeving (ELO) voor de opleiding manschap A te kunnen verzorgen. Na afronding van de laatste tranche zal de eindafrekening van de ontvangen subsidie worden opgesteld.

Impuls Omgevingsveiligheid

Vanuit het ministerie van Infrastructuur en Milieu is voor alle veiligheidsregio's in Nederland een subsidie ter beschikking gesteld van €3.000.000. Deze subsidie wordt per landsdeel ter beschikking gesteld. VRZHZ is onderdeel van het landsdeel Zuid-West. Voor het landsdeel Zuid-West is in 2015 € 1.017.714 (deelprogramma 4) en €33.000 (deelprogramma 1) aan subsidie gereserveerd. De verdeling van dit bedrag binnen landsdeel Zuid-West is

gebaseerd op de verdeling van de bedragen in het PUEV 3 2011-2014 (Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid).

De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid coördineert de gelden van het landsdeel Zuid-West. Na het indienen van verantwoordingen van bestede uren en middelen, zijn per kwartaal voorschotten uitgekeerd (voor deelproject 4) door de landelijke budgethouder (uitvoerder: Provincie Zuid-Holland). Het gehele subsidievoorschot voor Zuid-West is vanwege de coördinerende rol op de rekening van VRZHZ gestort. De andere 4 veiligheidsregio's binnen Zuid-West hebben voor hun deel van de subsidie facturen ingediend bij de VRZHZ. Hieronder per veiligheidsregio de werkelijke bestedingen van de ontvangen subsidie (incl. het deel voor VRZHZ):

Bestedingen	VRR	VRHM	VRH	VRZ	VRZHZ	Totaal
Deelprogramma 1	-	-	-	-	6.600	6.600
Deelprogramma 4	526.150	74.800	117.306	98.599	200.859	1.017.714
	526.150	74.800	117.306	98.599	207.459	1.024.314

Deelproject 4 is onderling nog niet verrekend in 2015. Echter is er vanuit de VRZHZ een nog te betalen post op de balans opgenomen voor een bedrag van circa € 204.000 om uit te keren aan de deelnemende veiligheidsregio's na ontvangst van de facturen.

Onderhanden werken opleidingen

Binnen de organisatie-eenheid organiseert Bureau Opleiden & Onderwijs brandweercursussen voor met name de regio Zuid-Holland Zuid. De opbrengsten (als ook de kosten) van cursussen, die op 31 december 2015 nog niet zijn afgesloten, worden integraal op de balans als transitorische post opgenomen. In 2016 worden de betreffende opbrengsten weer ten gunste van de exploitatie gebracht. De daling ten opzichte van 2014 wordt verklaard door de effecten van de regionalisering waarbij de interne verrekeningen in 2015 op een andere wijze verwerkt worden.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreft grotendeels de afrekeningen van Box 3 met de betreffende gemeenten. Dit is het gevolg van lager FLO-kosten en onderschrijving op oefenen en inkoop materialen waardoor de teveel ontvangen voorschotten ultimo 2015 als verplichting zijn opgenomen.

7.3.6.1 Schatkistbankieren

Onderstaand de tabel van de hoogte en de benutting van het drempelbedrag zoals bedoeld in de Wet Schatkistbankieren. Het doel hiervan is om te verzekeren dat adequate controle plaatsvindt op naleving door decentrale overheden van de bepalingen omtrent de drempel. In 2015 is het drempelbedrag niet overschreden.

	Kwartaal 1 Bedrag x € 1.000	Kwartaal 2 Bedrag x € 1.000	Kwartaal 3 Bedrag x € 1.000	Kwartaal 4 Bedrag x € 1.000
Gemiddelde saldo overtollige middelen (4)	316	212	156	242
5) Drempelbedrag	319	319	319	319
6a) Ruimte onder drempelbedrag (5-4)	3	108	163	77
6b) Overschrijding van het drempelbedrag (4-5)	0	0	0	0
Berekening drempelbedrag (5= 5a x 5b)				
Begrotingstotaal (5a)	42.549	42.549	42.549	42.549
Percentage regeling (5b)	0,75%	0,75%	0,75%	0,75%

7.3.6.2 Gebeurtenissen na balansdatum

Ten tijde van het opmaken van deze jaarrekening waren geen relevante gebeurtenissen na balansdatum bekend die zouden moeten worden verwerkt in het jaarresultaat.

7.3.6.3 Garantstelling

Garantstelling lening Investerings-BV (oefenterrein) € 2,53 miljoen.

In 2006 is een multidisciplinair oefenterrein in gebruik genomen. De investering en financiering hiervan zijn via Zuid-Holland Zuid Investerings BV gelopen. Per 1 januari 2010 heeft de veiligheidsregio de aandelen voor 100% overgedragen gekregen en heeft daarmee voor 100% het eigendom van de twee BV's. De regio Zuid-Holland Zuid heeft zich garant gesteld voor de, door ZHZ Investerings BV, aangegane langlopende lening. Dit is bekrachtigd in de vergadering van het Algemeen bestuur van 15 februari 2006. Deze garantiestelling is door de VRZHZ overgenomen (bestuurlijk bekrachtigd).

Tot en met 2015 heeft de verstrekte garantstelling niet tot uitbetaling geleid.

Garantstelling Nieuwe meldkamer locatie Rotterdam

Met de ondertekening van de overeenkomst inzake Nieuwe meldkamer locatie Rotterdam ten behoeve van de samenvoeging van de meldkamers Zuid-Holland Zuid en Rotterdam Rijnmond, is tevens ingestemd met een garantstelling tegenover de Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond voor de verplichtingen uit hoofde van deze overeenkomst. De garantstelling is pro rata parte de verdeelpercentages dat voor de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid uitkomt op een percentage van 4,8%.

Voor de nog af te sluiten financieringsovereenkomst van maximaal € 12 miljoen bedraagt de garantstelling voor de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid derhalve maximaal € 567.000.

7.3.6.4 Niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen

De VRZHZ leaset multifunctionals (kopiëren, printen, mailen). Hiervoor is een contract afgesloten met een looptijd tot 30 november 2017. Dit contract kan mogelijk eenmalig voor een jaar worden verlengd. De kosten bedragen circa € 120.000 per jaar.

8 SiSa bijlage 2015

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties			
SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2015 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11 januari 2016 DEFINITIEF			
V&J	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: A2/01</i> € 5.647.509

Specificatie 2015

A2/01. BDUR

De totale BDUR-bijdrage over 2015 voor de VRZHZ bedraagt € 5.647.509. Dit gehele bedrag is in 2015 besteed.

Verloop SISA	31-12-2014	Toevoeging	Aanwending	31-12-2015
BDUR regulier 2015	-	5.627.091	5.627.091	-
BDUR 2015 Loon en prijsbijstelling	-	20.418	20.418	-
	-	5.647.509	5.647.509	-

9 Vaststelling

C. bijlagen

1   Controleverklaring

2 Kerngegevens

Gegevens per 1 januari		Rekening 2011	Rekening 2012	Rekening 2013	Rekening 2014	Rekening 2015
Aantal inwoners		478.885	480.310	481.794	483.024	483.849
Oppervlakte regio in ha		87.985	87.985	87.985	87.985	87.985
Exploitatielasten (excl. mutaties reserves)		35.618.000	37.606.000	42.809.000	45.300.000	45.985.000
Netto personeelslasten (eigen personeel)		14.703.000	15.638.879	23.900.299	23.710.405	23.198.000
Investerings (excl overdracht gemeenten)		4.428.113	7.187.976	26.236.419	3.521.108	6.596.604
Investerings overdracht gemeenten		-	-	9.000.884	-	19.048.611
Boekwaarde investeringen	materiële vaste activa	8.678.457	14.082.266	46.674.121	46.848.279	69.935.843
	financiële vaste activa	5.036.000	3.876.000	1.596.000	416.000	1.986.000
	waarvan vordering Regio ZHZ	5.000.000	3.876.000	1.596.000	416.000	-
Algemene reserves		155.795	1.135.544	369.179	906.061	295.371
Bestemmingsreserves		1.440.487	1.634.116	1.513.427	1.801.218	4.383.847
Voorzieningen		576.670	294.018	246.083	349.395	370.704
Langlopende schulden		-	5.500.000	37.722.905	36.067.860	34.366.531
Rentepercentage financiering		4,00%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%
Formatie op 31-12 (fte's)		204,82	211,11	309,84	308,41	300,00

3 Risico's

1. Langdurige calamiteit (I)			
Omschrijving	Een langdurige calamiteit vergt langdurige inzet van de crisisorganisatie. Inzet van medewerkers van partners in de crisisorganisatie VRZHZ wordt vergoed. Daarnaast vergt een dergelijke calamiteit gelet op de maatschappelijke impact en de noodzaak tot zorgvuldige evaluatie, waaronder het begeleiden van onderzoeksactiviteiten door inspecties en de Onderzoeksraad, externe ondersteuning en inzet van mensen en middelen. De ervaring met o.a. het incident Chemie-Pack is aanleiding voor dit risico.		
Beheersingsmaatregel	Geen beheersingsmaatregel mogelijk. Dekking vindt plaats uit algemene reserve.		
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Benodigd weerstandsvermogen
€ 1.000.000	33%	20%	€ 67.000

5. Regionale meldkamers (S)			
Omschrijving	<p>Door landelijke bezuinigingsmaatregelen worden de meldkamers van ZHZ en Rotterdam-Rijnmond samengevoegd (als onderdeel van de vorming van de landelijke meldkamerorganisatie LMO), waarbij gekozen is voor Rotterdam als locatie. Dit heeft de volgende risico's voor de VRZHZ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een belangrijke onzekere factor op financieel gebied is de onduidelijkheid op welke wijze de financiering na overgang naar de Landelijk Meldkamer Organisatie (LMO) er uit zal komen te zien. Verwacht wordt dat een uitname van het Gemeentefonds plaats zal vinden en dat deze uitname de financiële dekking zal vormen voor de LMO. Hoe groot deze uitname voor de betrokken gemeenten zal zijn is op dit moment niet aan te geven. • De opzeggingstermijn van de huurovereenkomst van het Oranjepark is drie maanden. Indien de huur niet tijdig kan worden opgezegd wordt aangenomen dat de huurkosten voor een eventuele periode van leegstand na de verhuizing van de meldkamer naar het WPC zullen worden vergoed (door de VRZHZ). • De vorming van de LMO kan leiden tot een kostenverhoging ten behoeve van alle aan de meldkamer gerelateerde processen (mono en multi) wanneer deze niet door de LMO worden uitgevoerd of wanneer processen binnen de VRZHZ moeten worden aangepast om aan te kunnen sluiten op de standaardprocessen in de meldkamer. De projecten t.a.v. harmonisatie van deze processen zijn veelal gestart en de impact zal in 2016 en 2017 duidelijk worden. <p>Overigens vindt thans een heroriëntatie plaats m.b.t. het LMO-proces. Het Veiligheidsberaad zal zich naar verwachting in maart 2016 uitspreken over de toekomstige koers van de LMO.</p>		
Beheersingsmaatregel	Maximale invloed uitoefenen via de bestaande overlegstructuren op de voorgenomen uitname uit het gemeentefonds. Goede sturing vanuit de projectorganisatie op de overgang vanuit Dordrecht naar Rotterdam. Het meldkamersysteem is end of life in 2015 en er zal worden overgegaan naar dit nieuwe systeem in nauwe afstemming met de meldkamer.		
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Benodigd weerstandsvermogen
€ 50.000	50%	20%	€ 20.000.

8. Programmafinanciering Externe Veiligheid (S)			
Omschrijving	De programmafinanciering EV kent vanaf 2015 een lager volume (voor de VR als geheel) en wordt op iets gewijzigde thema's ingezet. Financiering van de risicocommunicatieactiviteiten komt hierdoor onder druk te staan.		
Beheersingsmaatregel	Het uitvoeren van risicocommunicatie is een wettelijke taak van de VR. Dit betekent dat binnen de VRZHZ capaciteit beschikbaar moet worden gesteld voor de uitvoering van risicocommunicatie. Bij de reorganisatie is voorzien in uitvoeringscapaciteit bij de nieuwe afdeling communicatie, onderdeel van Bedrijfsvoering. Echter, capaciteit aan de kant van de behoeftebesteller (de afdeling Risicobeheersing en in mindere mate VRC vanuit de GHOR-taken) is niet voorzien. Mogelijk moet uitbreiding van de organisatie (meer fte's) plaatsvinden, naast andere kosten om die samenhangen met het inrichten van een risicocommunicatiestructuur binnen de VRZHZ.		
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Benodigd weerstandsvermogen
€ 60.000	25%	20%	€ 12.000

10. Aanspraak op garantstelling lening oefenterrein (I)	
Omschrijving	<p>De VRZHZ staat garant voor de lening die de ZHZ Investerings B.V. (per 8 januari 2016 Spinel Veiligheidscentrum B.V.) in 2006 heeft afgesloten bij de BNG. De lening (met een totaalwaarde van €6.900.000 en een stand per 31 december 2015 van €2.530.000) is aangetrokken voor de bouw van een multidisciplinair opleidings- en oefenterrein op het industrieterrein Dordtse Kil III in Dordrecht. Tevens zijn andere garantstellingen aangegaan en heeft de VRZHZ leningen verstrekt, teneinde de liquiditeitspositie te verbeteren. De totale risicowaarde bedraagt per 1 januari 2016: €5.437.337,-</p> <p>Het opleidings- en oefenterrein werd in de periode tussen 2005 en 2015 geëxploiteerd via een publiek-private samenwerking (PPS) met Falck B.V. Op 31 december 2015 is deze samenwerking opgehouden te bestaan. Na 2016 is de behoefte van de VRZHZ voor een opleidings- en oefenterrein in de eigen regio ongewijzigd. De juridische en financiële structuur zal, binnen de vigerende juridische en financiële kaders, worden aangepast. Spinel Veiligheidscentrum is verantwoordelijk voor zowel het eigendom, het beheer, alsook de exploitatie van de opstallen. Deze aanpassing heeft ertoe geleid dat de beheers- en exploitatiewijze dichter bij het primaire proces van de VRZHZ ligt. Desalniettemin zal om operationele en financiële redenen actieve acquisitie plaatsvinden voor verhuur van de opstallen (oefenobjecten) aan andere partners in de veiligheidsketen, waaronder andere brandweerkorpsen en veiligheidsregio's. Exploitatie vindt plaats conform de eisen in de Wet Markt en Overheid. De B.V. voert een eigen financiële administratie conform de vereisten van Titel 9 BW2, heeft een dito kostprijsberekening en berekent het gebruik van het terrein door aan de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid en andere klanten. De externe jurist schat het risico op aanspraak van 'staatssteun', met deze beheersmaatregelen op 'nihil'.</p> <p>Financieel risico is gelegen in, ondanks zware inzet van de VRZHZ, niet kunnen sluiten van de exploitatie met het maken van aanspraak van BNG Bank op de garantstelling van de VRZHZ in de lening aan Spinel Veiligheidscentrum B.V. De VRZHZ heeft overwogen als garantsteller hypotheekrecht te vestigen op de onroerende zaken van de B.V. Bij eventueel beslag heeft de beslaglegger echter wel het recht om de hypotheekhouder (de VRZHZ) te dwingen tot verkoop van onroerende zaken. De gevolgen van een beslaglegging of het voorkomen ervan worden derhalve niet beperkt door het vestigen van een hypotheekrecht. Mede</p>

10. Aanspraak op garantstelling lening oefenterrein (I)			
	gezien de nauwe (bestuurlijke) relatie tussen de B.V. en de VRZHZ is het voor de VRZHZ mogelijk tijdig in te grijpen bij mogelijke financiële risico's in de bedrijfsvoering. Een hypotheekrecht is, mede gezien de strikte administratieve vereisten en daarmee gepaard gaande kosten voor vestiging, een kostbaar middel zonder extra zekerheid.		
Beheersingsmaatregel	De VRZHZ heeft de volgende beheersmaatregelen getroffen: <ol style="list-style-type: none"> 1. directie en management van de B.V. is uitgebreid, teneinde bedrijfszekerheid te garanderen en actief beheer en acquisitie te borgen; 2. dienstverleningsovereenkomst gesloten tussen Spinel Veiligheidscentrum B.V. en de VRZHZ voor uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken, waaronder financieel advies en treasurybeheer; 3. maandelijks management- en directieoverleg is gepland, met een vaste agenda met daarop minimaal de operationele en financiële prestaties en forecast, ter voorbereiding op de vergaderingen van de Raad van Commissarissen; 4. AO/IC uitgeschreven en geïmplementeerd. 		
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Benodigd weerstandsvermogen
€ 5.437.337	20%	20%	€ 217.493

12. Opkomsttijden / operationele dekking (S)			
Omschrijving	Zuid-Holland Zuid maakt gebruik van mogelijkheid gemotiveerd af te wijken. Risico dat afwijking niet mogelijk is.		
Beheersingsmaatregel	Invloed (bestuurlijk – ambtelijk) en werken met kleinere bezetting		
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Benodigd weerstandsvermogen
€ 4.000.000	5%	5%	€ 40.000

15. Operationele dekking (S)			
Omschrijving	Met name in de dagsituatie komt de operationele dekking onder druk te staan door onvoldoende opgeleid personeel voor het uitvoeren van de brandweezorg.		
Beheersingsmaatregel	Zie beleidsrealisatie Paraatheid.		
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Benodigd weerstandsvermogen
PM	PM	PM	PM

23. Venootschapsbelasting			
Omschrijving	Een deel van de activiteiten van de VRZHZ (dienstverlening aan derden, niet overheid) valt onder de VPB-plicht, zoals die vanaf 2016 gaat gelden. Dit leidt mogelijk tot extra kosten voor de VRZHZ.		
Beheersingsmaatregel	Er is een eerste inventarisatie gemaakt op basis waarvan gebleken is dat er een aantal activiteiten onder de VPB vallen. De financiële impact zal, gezien deze bevindingen, beperkt zijn. Daarbij werkt de VRZHZ samen met een groot aantal andere VR'en met de doelstelling om voor alle VR'en een vaststellingsovereenkomst met de belastingdienst te sluiten.		
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Benodigd weerstandsvermogen
PM	PM	PM	PM

25. Evenementenadvisering (S)			
Omschrijving	De coördinatie van multidisciplinaire advisering bij publieksevenementen wordt momenteel door de hoofdafdeling in combinatie met bureau gemeenten uitgevoerd. Dit heeft o.a. geresulteerd in een regionaal ingevoerde Handreiking met werkwijzer, invoering van de risicowijzer, een kennisinfrastructuur, een digitaal ondersteunend systeem (DigiMak) dat voor alle gemeentes beschikbaar is en een eenduidige werkwijze faciliteert en een evenementenloket binnen de VRZHZ. Er functioneert een regiegroep, ondersteund door de VRZHZ, en een multiteam waarbinnen de mono-adviezen worden gebundeld tot een eenduidig multidisciplinair advies. Deze coördinatie wordt uitgevoerd met tijdelijke capaciteit. Aangezien deze functionaliteit – mede door onderzoeksrapporten van de IVenJ en de Onderzoeksraad (Haaksbergen) in de afgelopen is ontwikkeld, is geen structurele capaciteit voorzien in de organisatie.		
Beheersingsmaatregel	In de komende periode zal echter wel (a) moeten worden bepaald welke activiteiten binnen de VRZHZ, en welke elders moeten worden uitgevoerd en (b) bijbehorende capaciteit beschikbaar worden gesteld. Mogelijk uitbreiding van de organisatie met 1 fte.		
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Benodigd weerstandsvermogen
€ 60.000	25%	20%	€ 12.000

26. Kosten opleiding in relatie met personeelsverloop.			
Omschrijving	Door personeelsverloop (relatief veel personeel dat tegelijkertijd met pensioen gaat) en opbouw van het personeelsbestand is op enig moment te verwachten dat veel personeel moet worden opgeleid tot manschap of bevelvoerder. Deze piek in opleidingen leidt tot druk op het opleidingsbudget. Een ander risico is dat door toenemende eisen de kosten voor het oefenen stijgen.		
Beheersingsmaatregel	De impact van een piek is door een belangrijk deel weggenomen doordat de mogelijkheden door de schaalvergroting om opleidingen regionaal te spreiden zijn vergroot. Door de directe koppeling met het primaire proces is het ook wenselijk deze piek te egaliseren en ook als zodanig in de begroting op te nemen. Er is een egalisatiereserve gevormd ter dekking van de meerdaags realistisch trainen van officieren die 1 keer per 4 jaar aangeboden wordt.		
Inschatting financiële gevolgen	Kans (%)	Risicoprofiel	Benodigd weerstandsvermogen
PM	PM	PM	PM

4 Kredieten

Onderstaand is de staat van de kredieten opgenomen. Voorgesteld wordt om de kredieten met een looptijd van langer dan 2 jaar af te voeren, tenzij er moverende redenen zijn om deze te handhaven.

GB-rekening	Omschrijving	AB d.d.	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed in voorgaande jaren	Besteed in 2015	Cumulatief ten laste van krediet	Restant krediet	Over te brengen krediet	Af te sluiten
Totaal			34.292.234	3.800.236	26.271.131	30.071.367	4.220.867	3.685.459	
Risico- en Crisisbeheersing			99.900	-	54.094	54.094	45.806	12.252	
700113	Noodnet apparatuur (R&C)	AB 2012-1296	18.500	-	-	-	18.500		ja
700114	IM Voertuig (R&C)	AB 2012-1296	38.900	-	23.846	23.846	15.054		ja
700159	Alarmeringscomputer hardware R&C	AB 2014-2141	42.500	-	30.248	30.248	12.252	12.252	nee
700215	Hulpmiddelen RCC 2015	AB 2014-2140	44.000	-	-	-	44.000		ja
700253	Volkswagen Polo Piket VF ROT (18-133)	AB 2015-1798	17.500	-	24.798	24.798	-7.298		ja
700291	IM Copi 18-195		50.000	-	-	-	50.000	50.000	nee
Bedrijfsvoering			19.693.200	4.904	19.358.739	19.363.643	329.557	50.000	
700023	Airconditioning ROT VR gebouw 2012	AB 2011-2447	10.000	-	-	-	10.000	10.000	nee
700024	Airconditioning AC brandweer VR	AB 2011-2447	10.000	-	-	-	10.000	10.000	nee
700029	RI&E en IC software 2012	AB 2012-2782	20.000	-	-	-	20.000		ja
700068	Piketvoertuig ICT	AB 2013-3064	25.000	-	23.118	23.118	1.882		ja
700125	Kazerne Meerkerk gebouw (Zederik)	AB 2013-5596	650.000	4.904	596.000	600.904	49.096		ja
700244	Klimaat aanpassing kazerne	AB 2015-1798	62.500	-	65.219	65.219	-2.719		ja
700245	Aanpassing vloer kazerne Alblasserdam	AB 2015-1798	18.200	-	14.135	14.135	4.065		ja
700246	Uitbreiding ICT opslagcapaciteit	AB 2015-1798	62.500	-	65.567	65.567	-3.067		ja
700267	Dienstvoertuig Vastgoed 2015	AB 2015-1804	30.000	-	-	-	30.000	30.000	nee
700268	Kazerne Heinenoord	AB 2015-1804	505.000	-	472.000	472.000	33.000		ja
700269	Kazerne Mijnsheerenland	AB 2015-1804	311.000	-	309.000	309.000	2.000		ja
700270	Kazerne Maasdam	AB 2015-1804	265.000	-	320.000	320.000	-55.000		ja
700271	Kazerne 's Gravendeel	AB 2015-1804	384.000	-	375.000	375.000	9.000		ja
700272	Kazerne Numansdorp	AB 2015-1804	430.000	-	414.000	414.000	16.000		ja
700273	Kazerne Giessenburg	AB 2015-1804	563.000	-	541.000	541.000	22.000		ja
700274	Kazerne Noordeloos	AB 2015-1804	461.000	-	443.000	443.000	18.000		ja
700275	Kazerne Arkel	AB 2015-1804	415.000	-	434.000	434.000	-19.000		ja
700276	Kazerne Gorinchem	AB 2015-1804	3.780.000	-	3.740.000	3.740.000	40.000		ja
700277	Kazerne Neder Hardinxveld	AB 2015-1804	179.000	-	162.000	162.000	17.000		ja
700278	Kazerne Nieuw Beijerland	AB 2015-1804	658.000	-	632.000	632.000	26.000		ja
700279	Kazerne Goudswaard	AB 2015-1804	373.000	-	359.000	359.000	14.000		ja
700280	Kazerne Leerdam	AB 2015-1804	2.385.000	-	2.383.700	2.383.700	1.300		ja
700281	Kazerne Brandwijk	AB 2015-1804	168.000	-	103.000	103.000	65.000		ja
700282	Kazerne Goudriaan	AB 2015-1804	200.000	-	189.000	189.000	11.000		ja
700283	Kazerne Langerak	AB 2015-1804	155.000	-	144.000	144.000	11.000		ja
700284	Kazerne Nieuw Lekkerland	AB 2015-1804	650.000	-	847.000	847.000	-197.000		ja
700285	Kazerne Bleskensgraaf	AB 2015-1804	1.278.000	-	1.230.000	1.230.000	48.000		ja
700286	Kazerne Lexmond	AB 2015-1804	480.000	-	475.000	475.000	5.000		ja
700287	Kazerne Ameide	AB 2015-1804	363.000	-	349.000	349.000	14.000		ja
700288	Kazerne Heerjansdam	AB 2015-1804	323.000	-	222.000	222.000	101.000		ja
700289	Kazerne Zwijndrecht	AB 2015-1804	3.023.000	-	2.991.000	2.991.000	32.000		ja
700290	Kazerne HI Ambacht	AB 2015-1804	1.456.000	-	1.460.000	1.460.000	-4.000		ja
Bureau Gemeenten									
700243	Digimak	AB 2015-4026	54.503	-	54.503	54.503	-		ja
GHOR			231.400	37.963	26.695	64.658	166.742		
700039	Operationeel voertuig GHOR 2012	AB 2012-2782	37.000	-	26.695	26.695	10.305		ja
700066	Communicatie apparatuur GHOR	AB 2012-1296	48.600	37.963	-	37.963	10.637		ja
700156	Volkswagen Touran I GHOR 2014	AB 2014-2141	38.900	-	-	-	38.900		ja
700157	Volkswagen Touran II Ghor 2014	AB 2014-2141	38.900	-	-	-	38.900		ja
700158	Meubilair Alblasserdam/Leerpark Ghor 2014	AB 2014-2141	68.000	-	-	-	68.000		ja

GB-rekening	Omschrijving	AB d.d.	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed in voorgaande jaren	Besteed in 2015	Cumulatief ten laste van krediet	Restant krediet	Over te brengen krediet	Af te sluiten
Brandweer			7.139.300	3.757.369	2.176.775	5.934.144	1.205.156	1.176.829	
700018	Krediet Meteorostations 2012	AB2012-2782	80.000	69.481	-	69.481	10.519		ja
700032	Communicatieapparatuur C2000 (OZ) 2010	Vastgesteld in de oprichtingsvergadering 1 juli 2009/AB 2014-4026	221.200	45.303	175.764	221.067	133		ja
700033	Boot en trailer (OZ) 2011	AB 2010-474	40.800	-	-	-	40.800	40.800	nee
700035	Blusboot (OZ) 2012	AB 2011-2449	4.485.000	2.990.308	954.846	3.945.154	539.846	539.846	nee
700040	Boston Whaler Dordrecht 2010	Is in de	-	-	-	-	-	-	ja
700042	Dienstwagen commandant Dordrecht	AB 2010-	18.500	-	19.715	19.715	-1.215		ja
700044	OVD Voertuig Dordrecht 2012	AB 2011-1464/ AB 2015-4026	60.000	-	56.831	56.831	3.169	3.169	nee
700045	Logistiek voertuig HW	AB 2015-4026	60.000	-	50.571	50.571	9.429	9.429	nee
700046	Trekker materieel II Dordrecht 2012	AB 2011-1464/ AB 2015-4026	60.000	-	49.775	49.775	10.225	10.225	nee
700047	Chemiepakken Dordrecht 2012	AB 2011-1464	15.500	-	-	-	15.500	15.500	nee
700049	Ademluchtmaskers (OZ) 2012	AB2012-2782	19.500	6.278	-	6.278	13.222	13.222	ja
700050	Ademluchtcilinders (OZ) 2012	AB2012-2782	72.000	22.415	-	22.415	49.585	49.585	ja
700112	Ademluchttoestellen (OZ)	AB2012-2782	78.750	-	-	-	78.750	78.750	ja
700117	Grijpredding Waterongevallen	AB 2013-5595	40.800	31.006	9.312	40.318	482		ja
700119	Schuimbluswagens Gorinchem	AB 2012-1296	126.300	-	-	-	126.300	126.300	nee
700120	Ademluchtcilinders (DDT)	AB 2012-1296	-	-	-	-	-	-	ja
700137	Bluskleiding (2014)	AB 2014-2141	337.500	173.730	113.459	287.189	50.311	50.311	nee
700138	Tankautospuiten (6 stuks) 2014	AB 2014-2141/ AB 2015-4026	-	-	-	-	-	-	ja
700139	Dienstauto's (4 stuks) 2014	AB 2014-2141/ AB 2015-4026	-	-	-	-	-	-	ja
700140	Personeel- Materieel voertuig (8 stuks) 2014	AB 2014-2141/ AB 2015-4026	-	-	-	-	-	-	ja
700141	Dienstbussen 2014	AB 2014-2141/ AB 2015-4026	-	-	-	-	-	-	ja
700142	Midlife update tankautospuiten 2014	AB 2014-2141	151.500	103.023	50.881	153.904	-2.404		ja
700143	Was- en drooginstallatie	AB 2014-2141	54.500	-	54.489	54.489	11		ja
700144	Ademluchtmasker 2014	AB 2014-2141	-	-	-	-	-	-	ja
700145	Ademluchttoestel 2014	AB 2014-2141	-	-	-	-	-	-	ja
700148	Valbeveiliging 2014	AB 2014-2141	13.300	-	12.154	12.154	1.146		ja
700150	Piketvoertuig commando (2 stuks) 2014	AB 2014-2141	-	-	-	-	-	-	ja
700151	Kantoormeubilair 2014	AB 2014-2141	12.100	-	12.100	12.100	-	-	ja
700152	Duikapparatuur 2014	AB 2014-2141	125.000	46.205	79.154	125.359	-359		nee
700153	Overige bekpakking 2014	AB 2014-2141	62.950	13.197	46.435	59.632	3.318		nee
700155	Bluskleiding jeugdbrandweer 2014	AB 2014-2141	90.000	-	93.499	93.499	-3.499		ja
700160	Meetkoffers 2014	AB 2013-3065	117.700	-	101.612	101.612	16.088	16.088	nee
700161	AGS materiaal 2014	AB 2013-3065	129.500	23.680	-	23.680	105.820	105.820	nee
700162	Voertuig spoorslotoverbrugging I 2014	AB 2013-3065/ AB 2015-4026	60.000	-	50.423	50.423	9.577		nee
700163	Voertuig spoorslotoverbrugging II 2014	AB 2013-3065/ AB 2015-4026	60.000	-	50.571	50.571	9.429		nee
700164	Testapparatuur APK keuringen 2014	AB 2013-3065	27.900	11.036	16.893	27.929	-29		ja
700167	Upgrate van RSTV en HV gereedschap	AB 2014-4082	400.000	221.707	90.616	312.323	87.677	87.677	nee
700168	Software testen ademluchtapparatuur	AB 2014-4082	35.000	-	4.894	4.894	30.106	30.106	nee
700169	Dienstauto DA733 Strijen 2014	AB 2015-4026	42.000	-	41.392	41.392	608		ja
700170	Pers-Mat voertuig PM780 Strijen 2014	AB 2013-3065	42.000	-	41.392	41.392	608		ja
700171	Pers-Mat voertuig PM783 Binnenmaas	AB 2015-4026	42.000	-	41.392	41.392	608		ja
700172	Pers-Mat voertuig PM880	AB 2015-4026	42.000	-	41.392	41.392	608		ja
700173	Pers-Mat voertuig PM886	AB 2015-4026	42.000	-	41.392	41.392	608		ja
700174	Pers-Mat voertuig PM889 vvd	AB 2015-4026	42.000	-	41.392	41.392	608		ja
700175	Dienstbus DB587 Papendrecht 2014	AB 2015-4026	42.000	-	41.392	41.392	608		ja
700176	Dienstbus DB585 Sliedrecht 2014	AB 2015-4026	42.000	-	42.751	42.751	-751		ja
700177	Pers-Mat voertuig PM980 Zederik 2014	AB 2015-4026	42.000	-	41.392	41.392	608		ja
700178	Pers-Mat voertuig PM982 Zederik 2014	AB 2015-4026	42.000	-	41.392	41.392	608		ja
700179	Dienstbus DB Goudswaard 2014	AB 2015-4026	42.000	-	41.392	41.392	608		ja
700180	TS 705 Goudswaard 2014	AB 2015-4026	387.200	-	378.839	378.839	8.361	8.361	nee
700181	TS 815 Leerdam 2014	AB 2015-4026	387.200	-	388.319	388.319	-1.119	-1.119	nee
700182	TS 800 Ameide 2014	AB 2015-4026	387.200	-	379.391	379.391	7.809	7.809	nee
700183	TS 403 Heerjansdam 2014	AB 2015-4026	387.200	-	385.848	385.848	1.352	1.352	nee
700184	TS 411 HI Ambacht 2014	AB 2015-4026	387.200	-	388.537	388.537	-1.337	-1.337	nee

GB-rekening	Omschrijving	AB d.d.	Beschikbaar gesteld krediet	Besteed in voorgaande jaren	Besteed in 2015	Cumulatief ten laste van krediet	Restant krediet	Over te brengen krediet	Af te sluiten
700185	TS 201 Dordrecht 2014	AB 2015-4026	387.200		388.598	388.598	-1.398	-1.398	nee
700186	PM 782 Binnenmaas wvd 2014	AB 2015-4026	40.000		41.392	41.392	-1.392		ja
700187	DA 238 Dordrecht aml 2014	AB 2015-4026	29.000		28.927	28.927	73		ja
700188	DA 91 Dordrecht aml 2014	AB 2015-4026	62.500		64.909	64.909	-2.409		ja
700189	OVD 490 Zwijndrecht 2014	AB 2015-4026	60.000		56.844	56.844	3.156	3.156	nee
700190	OVD 590 Papendrecht 2014	AB 2015-4026	60.000		56.844	56.844	3.156	3.156	nee
700191	WVD 785 ZuidBeijerland 2014	AB 2015-4026	40.000		40.475	40.475	-475		ja
700193	Logistiek voertuig 2015	AB 2015-4026	62.500		66.370	66.370	-3.870		ja
700194	Ademluchttoestel 2015	AB 2014-2140	78.700		79.683	79.683	-983		ja
700195	C2000 apparatuur 2015	AB 2014-2140	401.900		26.179	26.179	375.721	375.721	nee
700196	Dienstauto 2015	AB 2015-4026	-		-	-	-	-	-
700197	Dienstbus 2015	AB 2015-4026	-		-	-	-	-	-
700198	Haakarmbak 2015	AB 2014-2140	27.800		13.231	13.231	14.569	14.569	nee
700199	Haakarmvoertuig 2015	AB 2014-2140	48.400		-	-	48.400	48.400	nee
700200	Hoofdbescherming 2015	AB 2014-2140	152.900		90.723	90.723	62.177	62.177	nee
700201	Hoogwerker 2015	AB 2014-2140	726.000		726.561	726.561	-561		ja
700202	Hydraulisch redgereedschap 2015	AB 2014-2140	14.500		-	-	14.500	14.500	nee
700203	Kaartmateriaal 2015	AB 2015-4026	-		-	-	-	-	-
700204	Midlife update tankautospuut 2015	AB 2014-2140	60.600		64.574	64.574	-3.974		ja
700205	Mobiele dataterminal 2015	AB 2015-4026	134.300		105.787	105.787	28.513	28.513	nee
700206	Overige bekapping 2015	AB 2014-2140	18.200		-	-	18.200	18.200	nee
700207	Personeel-materieel voertuig 2015	AB 2015-4026	-		-	-	-	-	ja
700208	Piketvoertuig (commando) 2015	AB 2015-4026	-		-	-	-	-	ja
700209	Software 2015	AB 2014-2140	78.700		14.837	14.837	63.863	63.863	nee
700210	Tankautospuut beroeps 2015 I	AB 2015-4026	387.000		-	-	387.000	387.000	nee
700211	Testbank toestel en gelaatstuk 2015	AB 2014-2140	36.300		13.431	13.431	22.869	22.869	nee
700212	Uitgaanstenuw 2015	AB 2014-2140	12.100		-	-	12.100	12.100	nee
700213	Uitrukkleding 2015	AB 2014-2140	47.200		-	-	47.200	47.200	nee
700217	Alarmontvangers BRW 2015	AB 2015-1798	118.600		864	864	117.736	117.736	nee
700218	Mobilifoons 2015	AB 2015-1798	37.500		4.247	4.247	33.253	33.253	nee
700219	Portofoons 2015	AB 2015-4026	70.100		46.645	46.645	23.455	23.455	nee
700231	Testapparatuur 2015	AB 2015-1798	45.400		18.538	18.538	26.862	26.862	nee
700235	Haakarmbak 2015	AB 2015-1798	27.800		-	-	27.800	27.800	nee
700236	Scooters 2015	AB 2015-1798	12.100		8.621	8.621	3.479	3.479	nee
700240	Dienstauto 2015	AB 2015-4026	-		-	-	-	-	-
700241	AGS pakken 2015	AB 2015-1798	112.500		14.881	14.881	97.619	97.619	nee
700242	Motorspuut 2015	AB 2015-1798	30.300		-	-	30.300	30.300	nee
700247	Midlife update brandhulpverleningsvaartuig 2015	AB 2015-1798	30.000		-	-	30.000	30.000	nee
700248	Midlife update tankautospuut 2015	AB 2015-1798	50.000		42.361	42.361	7.639	7.639	nee
700249	Was-drooginstallatie 2015	AB 2015-1798	20.000		-	-	20.000	20.000	nee
700250	Ademluchtcilinders 2015	AB 2015-4026	154.331		153.416	153.416	915	915	nee
700251	Ademluchtmaskers 2015	AB 2015-1798	63.500		55.931	55.931	7.569	7.569	nee
700252	Ademluchttoestel 2015	AB 2015-1798	60.000		55.842	55.842	4.159	4.159	nee
700254	Voertuig 18-732	AB 2015-4026	36.300		-	-	36.300	36.300	nee
700255	Voertuig 18-545	AB 2015-4026	48.400		-	-	48.400	48.400	nee
700256	Voertuig 18-535	AB 2015-4026	30.300		-	-	30.300	30.300	nee
700257	Voertuig 18-883	AB 2015-4026	48.400		-	-	48.400	48.400	nee
700258	Voertuig 18-888	AB 2015-4026	15.600		-	-	15.600	15.600	nee
700259	Voertuig 18-546	AB 2015-4026	30.300		-	-	30.300	30.300	nee
700260	Voertuig 18-542	AB 2015-4026	36.300		-	-	36.300	36.300	nee
700261	Voertuig 18-580	AB 2015-4026	48.400		-	-	48.400	48.400	nee
700262	Voertuig 18-285	AB 2015-4026	48.400		-	-	48.400	48.400	nee
700263	Voertuig 18-489	AB 2015-4026	30.300		-	-	30.300	30.300	nee
700264	Voertuig 18-092	AB 2015-4026	60.500		-	-	60.500	60.500	nee
700265	Voertuig 18-244	AB 2015-4026	30.300		-	-	30.300	30.300	nee
700266	Tankautospuut beroeps 2015 II	AB 2015-4026	387.000		-	-	387.000	387.000	nee

5 Kentallen brandweer

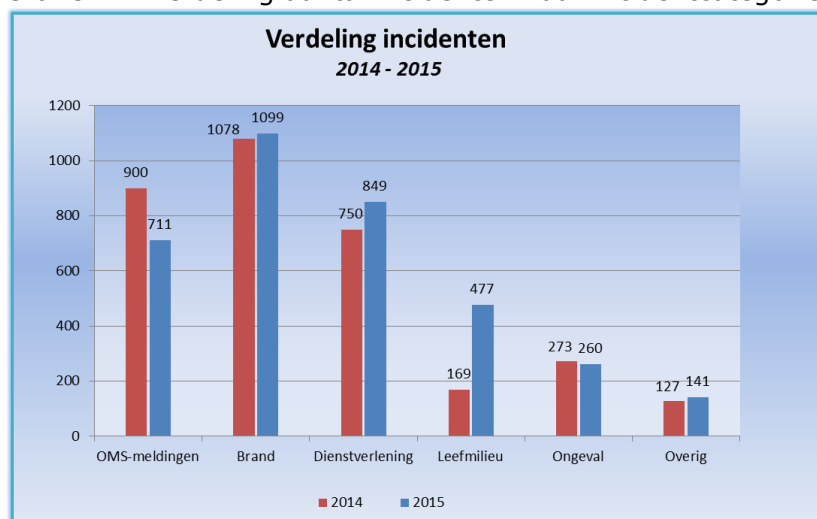
Aantal leergangen en cursisten

Leergang	aantal	Aantal cursisten
Manschap	5	72
Bevelvoerder	2	24
Oefenleider	3	34
brandweerchauffeur	4	58
Voertuigbediener	2	16
Verkenner Gevaarlijke Stoffen	1	8
Gaspak	1	6

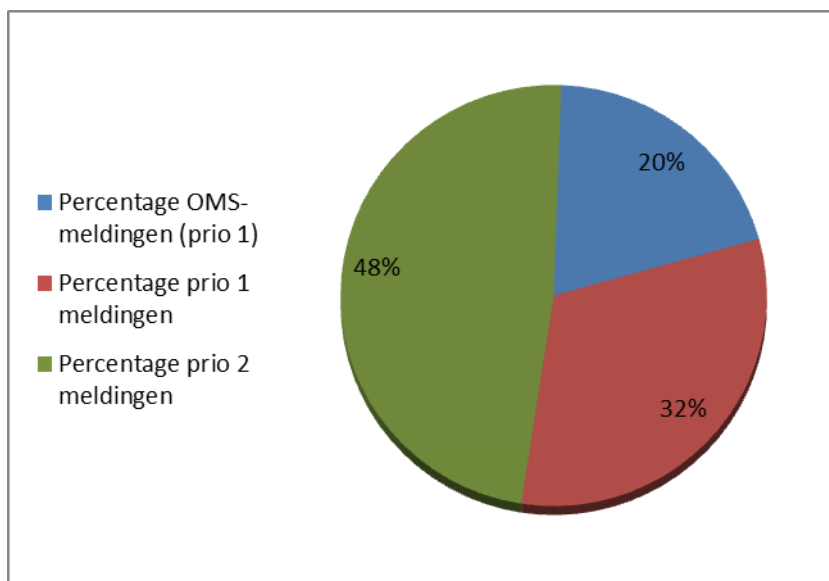
Aantal incidenten waarvoor brandweer is gealarmeerd.

2010	2011	2012	2013	2014	2015
4289	4431	4338	4142	3297	3537

Grafiek 1: Verdeling aantal incidenten naar incidentcategorie

Grafiek 2: Verdeling incidenten in 2015 naar prioriteit melding

Onderverdeling incidentcategorie brand en dienstverlening

Brand	2014	2015
Buitenbrand	457	473
Gebouwbrand	343	353
Specifiek (o.a. brandgerucht)	133	130
Wegvervoer	139	127
Scheepvaart	5	14
Spoorvervoer	1	2
<i>Eindtotaal</i>	<i>1078</i>	<i>1099</i>

Dienstverlening	2014	2015
Liftoopsluiting	111	107
Meting	164	208
Brandweer overig	145	174
Dieren (DV)	249	236
Ambulance	54	97
Politie (DV)	27	27
<i>Eindtotaal</i>	<i>750</i>	<i>849</i>

Aantal keer opschaling brandweer 2015

Opschaling	Aantal
Middel	85
Groot	18
Zeer Groot	4

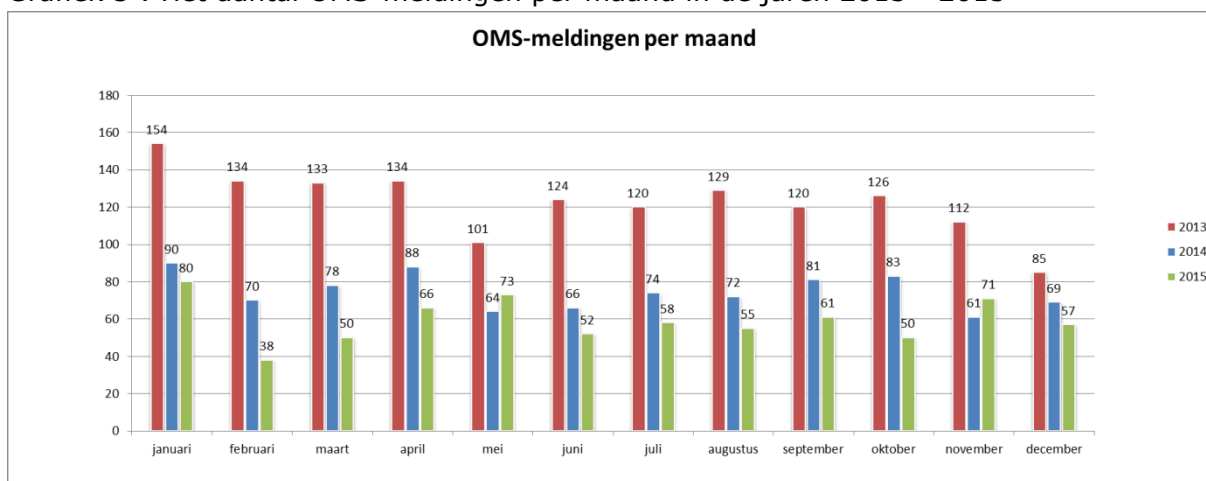
Aantal en verdeling OMS-meldingen

2015	jan	feb	mrt	april	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	Dec	totaal
Hoeksche Waard													
Binnenmaas	9	2	3	5	10	4	8	3	5	6	5	4	64
Cromstrijen	1		2	5		1			1		1		11
Korendijk												2	2
Oud-Beijerland		1		1	1	2	2		4	1	2	2	16
Strijen	1		2	2	1		1	2	1		1	2	13
DDT / ZDW													
Dordrecht	35	15	17	23	31	26	22	27	23	19	25	22	285
Zwijndrechtse waard	7	5	2	6	9	5	4	5	5	5	8	9	70

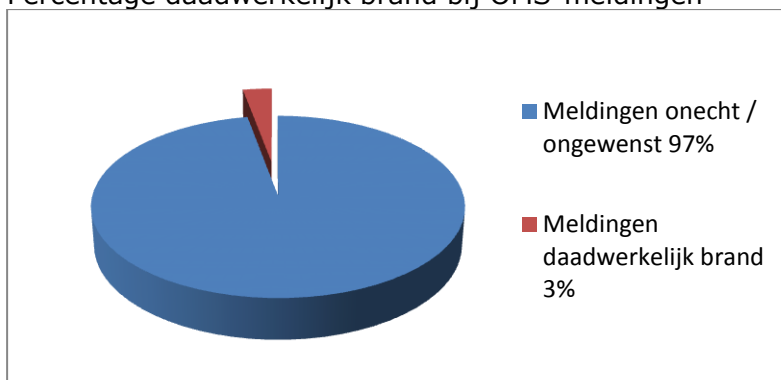

DRN/Molenwaard													
Molenwaard	2	3	2	3	2	2	3		2	1		1	21
Alblasserdam	2	1	4	4	1	3	1		1	1	1	2	21
Papendrecht	4	3	5	4	4	3	2	1	5	3	7	2	43
Sliedrecht	7	1	3	3	5	3	8	7	5	6	6	8	62
GHG/GLZ													
Gorinchem	8	5	7	4	4	2	3	3	3	2	13	1	55
Hardinxveld-Giessendam	1	1		3	3		2	2	2	3	1		18
Giessenlanden			2	2		1							5
Leerdam	2	1	1	1	2		1	4	3	2	1	1	19
Zederik									1			1	2
Totaal	80	38	50	66	73	52	58	55	61	50	71	57	711

Grafiek 3 : Het aantal OMS-meldingen per maand in de jaren 2013 - 2015

Percentage daadwerkelijk brand bij OMS-meldingen

Aantal alarmeringen functionarissen brandweer

Functionaris	OMS	Brand	Dienst- verlening	Leefmilieu	Ongeval	Overig	Totaal
OvD Dordrecht	18	39	17	22	40	4	140
OvD ZDW	6	35	15	10	21	2	89
OvD DRN/MLW	7	39	18	3	30	2	99
OvD HW	7	38	13	1	55	2	116
OvD-GHG	6	32	11	4	14	1	68
OVD-GLZ	1	20	10	1	18	4	54
HOvD	0	25	7	3	2	1	38
AGS	3	28	27	11	16	7	92
OBAC/MPL	0	20	1	3	0	0	24
Brandonderzoek	0	45	2	0	0	0	47
Eindtotaal	48	321	121	58	196	23	767

Alarmeringen per post, aantal en verdeling

Post	OMS	Prio 1	Prio 2	Totaal
Heinenoord	14	45	15	74
Maasdam/Puttershoek	33	38	23	94
Mijnsheerenland/Westmaas	7	26	11	44
s-Gravendeel	18	35	9	62
Numansdorp	6	30	22	58
Klaaswaal	6	16	11	33
Goudswaard	1	14	12	27
Nieuw-Beijerland	2	24	14	40
Zuid-Beijerland	1	14	12	27
Oud-Beijerland	18	74	79	171
Strijen	12	22	32	66
Dordrecht Oranjepark	115	197	200	512
Dordrecht Leerpark	182	265	232	679
Heerjansdam		10	36	46
Hendrik-Ido-Ambacht	26	66	99	191
Zwijndrecht	46	144	167	357
Alblasserdam	21	54	45	120
Papendrecht	47	117	94	258
Sliedrecht	61	48	70	179
Bleskensgraaf	2	15	44	61
Brandwijk	1	12	19	32
Goudriaan	6	4	27	37
Langerak	6	13	17	36
Groot Ammers	3	21	17	41
Nw Lekkerland	8	31	31	70
Gorinchem	57	102	122	281
Neder-Hardinxveld	9	36	28	73
Boven-Hardinxveld	9	11	20	40
Arkel	1	13	13	27

Post	OMS	Prio 1	Prio 2	Totaal
Hoornaar/Noordeloos	4	13	11	28
Giessenburg		14	14	28
Leerdam	16	45	123	184
Schoonrewoerd	3	22	14	39
Ameide	1	14	12	27
Lexmond	1	17	14	32
Meerkerk	1	24	16	41

NB: Dit is het totaal aantal alarmeringen per post en bevat de alarmeringen voor zowel de TS als ondersteunende voertuigen, inclusief bijstand en opschaling. Dit aantal is hoger dan het aantal incidenten: Voor één incident kunnen meerdere voertuigen uit meerdere kazernes gealarmeerd zijn.

Incidentgemeente en aantal overschrijdingen >18 min. Met de reden

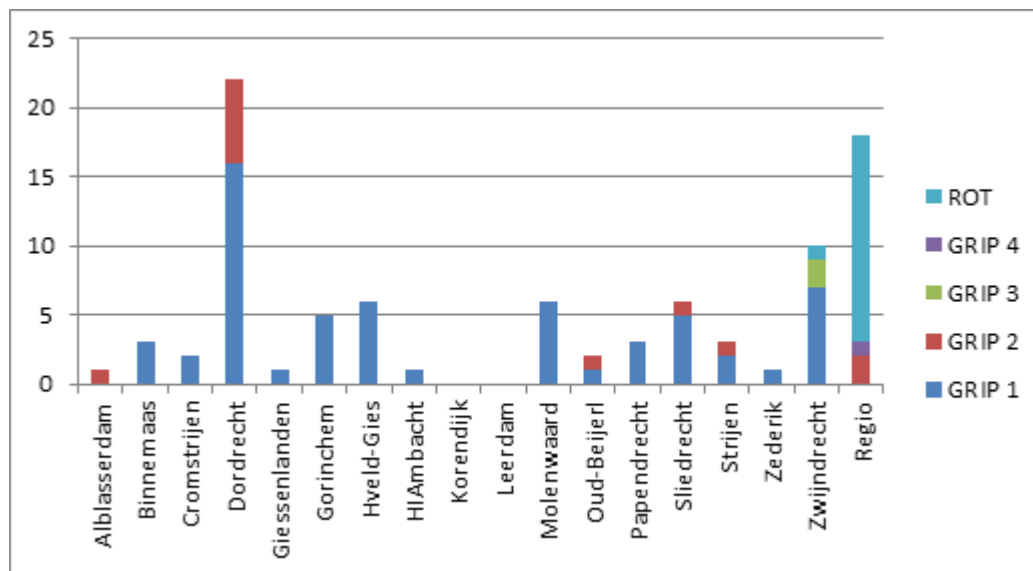
Gemeente	Aantal	Opkomsttijd	Reden
Molenwaard, Brand gebouw	1	18:13 minuten	Landelijk gebied: lange aanrijtijd
Gorinchem Brand OMS	1	18: 58 minuten	Combinatie lange uitruktijd en aanrijtijd
Dordrecht Brand OMS	1	24:47 minuten	Lange aanrijtijd: waarschijnlijk statusfout
Binnenmaas Brand OMS	1	20:23 minuten	Landelijk gebied: lange aanrijtijd

Het Besluit Veiligheidsregio's stelt alleen een norm vast voor de 1^e TS bij brandmeldingen (inclusief OMS).

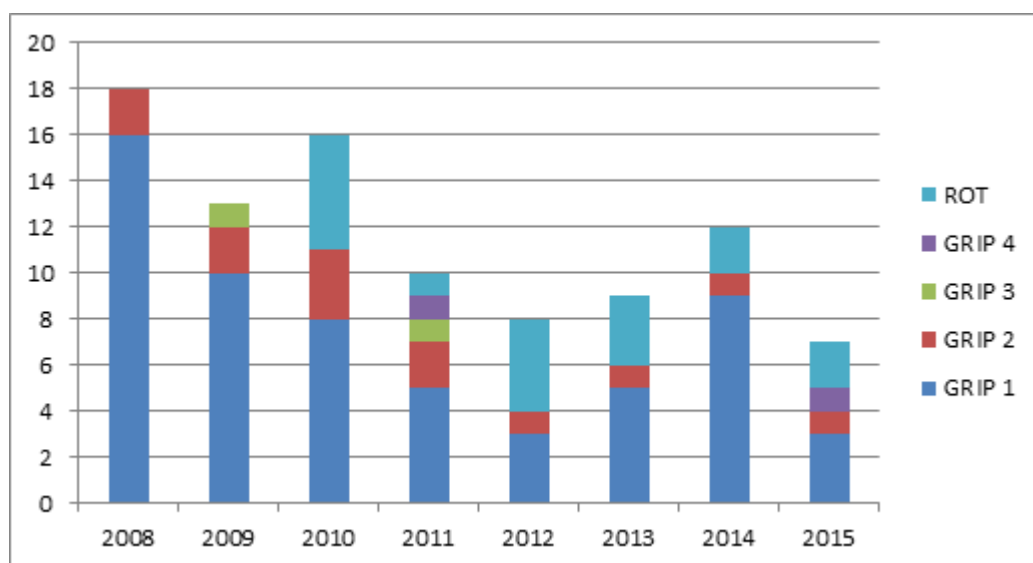

6 Kentallen RCB

GRIP-incidenten per gemeente 1

GRIP-incidenten per jaar 1